

DEJA VU

A DEBRECENI EGYETEM ALUMNI MAGAZINJA

2012. TÉL

I. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

MEGJELENIK FÉLÉVENTE

Szerkesztői ajánlás

Tisztelt Alumni Tagok, Kedves Olvasók!

Örömmel nyújtom át Önöknek a DEJa vu Magazin második számát, ezzel is megköszönve bizalmukat és csatlakozásukat a Debreceni Egyetem Alumni Közösségéhez.

Ez alkalommal is olyan színes és érdekes cikksokrot állítottunk össze, amelyben mindenki talál kedvére való olvasnivalót. Megőriztük a korábbi rovatokat, bemutatunk generációkat, ifjú tehetségeket, nálunk végzett sikeres középkorúakat, és új rovatokkal is kedveskedünk. Bepillantást adunk öregdiákjaink találkozóiba, tudományos és kutatási eredményeikről is beszámolunk lapunk hasábjain, de továbbra is megtartjuk a magazin jelleget.

Az elmúlt időszak meghatározó eseménye volt, hogy elültettük a közösség tölgyfáját, és elindítottuk a tölgyfa mentor programot, amelyhez Ön is csatlakozhat!

Neveljük közösen a tölgyfánkat, építsük közösen a Debreceni Egyetem Alumni Közösségét!

Rófi Mónika
Rófi Mónika

DEJa vu

A Debreceni Egyetem Alumni Magazinja

Kiadja:

a Debreceni Egyetem Alumni Központja

Felelős kiadó: Dr. Fábián István rektor

Főszerkesztő: Dr. Rófi Mónika

Lapszerkesztők, szerzők:

Áfra János, Bene Kornélia, Béres Zsuzsa, Kovács Dorottya, Láncki Levente, Ölveti László, Rózsa Judit, Szabó Ivett, Szabó László, Turi Gábor

Arculat, tördelés: Barna Ildikó

Fotók: Alumni Központ, unideb.hu

Szerkesztőség:

DEOEC Oktatásszervezési Központ
302. iroda
4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 94.

Megjelenik 4500 példányban.

Nyomdai munkák: Printart-Press Kft.

Felelős vezető: Szabó Balázs

HU ISSN 2063-6148

Ki lehet Alumni tag?

A DE Alumni tagja az lehet, aki a Debreceni Egyetem vagy a jogelőd intézményei (Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debreceni Orvostudományi Egyetem, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskola) egykori vagy jelenlegi hallgatója, oktatója, kutatója, dolgozója. Azok a magánszemélyek vagy cégek képviselői is lehetnek DE Alumni tagok, akik bár nem voltak, vagy jelenleg nem tagjai az intézménynek, de támogatják a Debreceni Egyetem Alumni tevékenységét.

Regisztráció: www.alumni.unideb.hu

Elérhetőségek:

Cím: DEOEC Oktatásszervezési Központ 302. iroda
(4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 94.)

Levelezési cím:

Debreceni Egyetem Alumni Központ
(4032 Debrecen, Egyetem tér 1.)

Telefon: 52/258-025

52/258-028

E-mail: alumni@unideb.hu

Honlap: www.alumni.unideb.hu

DEBRECEN PIAC UTCA 28.

BZ

ÉTTEREM & BÁR

MINDEN HÉTFŐN

BRUTÁL

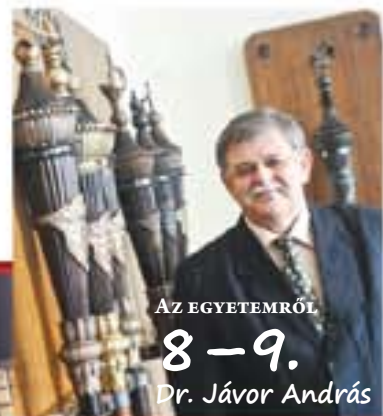
GARANTÁLT BRUTÁL ÁRAK | BELÉPÉS INGYENES
ASZTALFOGLALÁS: 0620/313-0656

KERESS MINKET
WWW.PROMOTIONS.HU

6-7.
Elültettük az alumni fát

AZ EGYETEMRŐL
8-9.
Dr. Jávör András

GENERÁCIÓK
10-11.
Módis család

GENERÁCIÓK
12-13.
Virágos család

GENERÁCIÓK
14-15.
Mihók család

KARRIER
16-17.
Szabó Péter

KARRIER
18-19.
Vajda Ágnes

KARRIER
20-21.
Árnyasi Mariann

EGYÜTTMŰKÖDÉS
22.
Best in Class az egyetemnek

KUTATÁS
23.
Kutatóegyetem – elitegyetem

TUDOMÁNY
24-25.
Dr. Pálincás József

TEHETSÉGEK
26-27.
Garami Zsolt

TEHETSÉGEK
28-29.
Holb Imre

TEHETSÉGEK
32-33.
KULTer.hu

TEHETSÉGEK
30-31.
Czudar Kata

34.
Akikre büszkék vagyunk

A KIADÓ AJÁNLJA
35.
Bemutatkozik a Debrecen University Press (DUpress)

TALÁLKOZTUNK
36-37.
Latinos találkozó

DÍSZOKLEVELESEK
40-41.
Jubilánsok 2012

TALÁLKOZTUNK
38-39.
First International Medical Alumni Meeting

42.
In Memoriam

Elültettük az alumni fát

Az ember „valahová tartozási” szüksége olyan, mint egy fa gyökérzetének a talaj: be kell kötödni ahhoz valahová, hogy a viharoknak ellen tudjunk állni.

(Bagdy Emőke)

A Debreceni Egyetem Alumni Közösségét jelképező tölgyfa ünnepélyes elültetésre 2012. november 19-én, hétfőn, 13 órától került sor a főépület nyugati oldalán lévő (a TEK parkoló melletti) zöld területen. Az alumni fát a sajtó jelenlétében dr. Fábián István rektor, Körösparti Péter EHÖK-elnök és az 1300. regisztrált alumni-tag, Bodóné Oláh Krisztina ültette el. Oláh Krisztina magyar nyelv és irodalom szakon végzett 1998-ban a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, majd 2012-ben pedagógus szakvizsgát tett a DE Gyermeknevelési és Felnőttképzési Karán. Jelenleg a Kenézy Kórház dolgozója. Papp László, a Botanikus Kert igazgatója segítségével kiválasztott fa minden bizonnyal kihajt tavasszal, melynek elültetésében az alumni közösség több tagja is segített.

A fa nevelése az alumni közösség építésének metaforája: ahogy a közösség építése, úgy egy csemete felnevelése is sok törődést, gondoskodást igényel, és hosszú időnek kell eltelnie, mire az eredmény megmutatkozik. Ezt a munkát jelképezi a most elültetett tölgyfa. A mostani faültetéssel egy időpontban, az Alumni Központ és az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat közös gondozásában indul a közösség gyarapítását szolgáló „Tölgyfa Mentor Program”.

Tölgyfa Mentor Program

A „Tölgyfa Mentor Program” lényege, hogy minél többen tölgyfa mentorokká váljanak, vagyis adják hírül az alumni közösség létezését és segítsenek az olyan környezetükben élő, az egyetemhez kötődő személyeknek (családtagok, barátok, ismerősök) a csatlakozásban, akikről tudják, hogy itt végeztek az egyetemen vagy jogelődjében.

Ki lehet tölgyfa mentor?

Bárki, aki regisztrált tagja az alumni közösségnek. A regisztráció és a közösséghez tartozás is ingyenes. Regisztrálni az alumni.unideb.hu oldalon a tagsági regisztráció fül alatt lehet.

Azok között a tölgyfa mentorok között, akik az adott hónapban három vagy több embert regisztrálnak, egyetemi ajándéktárgyakat sorsolunk ki (pulóver, bögre, sapka, stb.).

Az a tölgyfa mentor, aki december 31-ig a legtöbb új tagot regisztrálja, egy kétszemélyes hosszúhétvégét nyer az OTP-Travel Silver utazási iroda felajánlásából az egri Hotel Aquaba, félpanziós ellátással.

A játékban való részvételhez szükséges, hogy az új tagok a tagsági regisztráció során a „tölgyfa mentorom” rovatba feltüntessék annak a nevét, aki által regisztráltak a közösségbe.

„Itt mindig történik valami, ide mindig érdemes visszajönni!”

„A mai világban egy egyetem nem lehet meg a gyökerei nélkül, vagyis egy kiterjedt támogatói háttér nélkül” – véli dr. Jávora András, a Debreceni Egyetem oktatási rektorhelyettese. Szerinte egy felsőoktatási intézmény nemcsak a jelenlegi aktív hallgatói és oktatói bázist foglalja magában, hanem az egykori polgárait is. Ezért fontos egy olyan közösség kiépítése, akik támogatják alma materüket és jó érzéssel gondolnak vissza egyetemi éveikre. Az alumni hálózat további előnyeiről is beszélt dr. Jávora András.

■ SZABÓ IVETT

– Az egyetemek társadalmi, szakmai súlyát, elismertségét azok tudják biztosítani, akik ismerik az ott folyó képzéseket, és tudják, hogy az ott eltöltött évek hozzájárultak ahhoz, hogy az életben boldogulni tudtak. Ezek az emberek szívesen tesznek azért, hogy az egyetemük még jobb legyen, még inkább legyen súlya a közéletben, a szakmai világban. Ha a volt hallgatókat tartósan ide tudjuk kötni a Debreceni Egyetemhez, akkor nemcsak a jelenlegi 40 ezer polgárára számíthat az intézmény, hanem a korábbi diákjaira, oktatóira, dolgozóira is. Ezért gondoltuk úgy a külföldi példákon felbuzdulva, hogy szervezett formát kellene adni az eddig is működő „öregdiák” kluboknak. Az intézményhez való kötődésnek ugyanis korábban is voltak hagyományai az egyetem különböző egységein. Az agráron például öt évenként évfolyamtalálkozókat tartanak, ami még inkább mélyíti a kapcsolatot az egykori hallgatók között. Azt szokták mondani, hogy minden töke elkopik egyszer, de a kapcsolati töke egyre csak gyarapszik, hiszen a meglévő ismeretségek újabb kapcsolatokat szülnek, ezért is kell rájuk nagyon vigyázni, és megbecsülni. Ha megvizsgáljuk korunk viszonyait, azt látjuk, hogy sajnos az ország gazdasági állapota nem a legjobb,

ebből eredően az emberek közötti kapcsolatok sem megfelelőek, egy kicsit magára maradt a felsőoktatás, társadalmi, politikai, gazdasági szövetségesei kissé visszább húzódtak, mindezt fel kell élénkíteni. Erre inkább alkalmasok a sztetenderd, hosszabb távú kapcsolatok, mint a spontán szerződés-kötések. Ezért is fontos, hogy kialakuljon egy összetartó alumni közösség, aminek tagjai, akár szponzorálhatják is az egyetemet, de az is lehet, hogy csak jobban megismerik az itt folyó életet, népszerűsíthetik az intézményt, ide irányíthatják akár később a gyermekeiket is, szóval számtalan lehetőségük adódik. Ha viszont az intézmény nem tesz azért, hogy ez a kapcsolat mélyüljön, bővüljön, minél többen tartozzanak ehhez a közösséghez, családhoz, akkor a korábban kialakult kötődés visszafejlődik, és nem hozza azokat az előnyöket amiket kellene. Ezért lényeges, hogy egy olyan központ jöjjön létre, ami szinte naponta megszólítja azokat az embereket, akik kötődni szeretnének az egyetemhez. Akik pedig ezt nem érzik fontosnak, azokat meg kell próbálni meggyőzni arról, hogy jó, ha egy nagy „családhoz” tartoznak, hiszen az itt felhalmozódott tudás, az itt megszerzett kapcsolatok tovább segíthetik az életüket, olyan feltételek biztosításával, amelyek az egyetemen kívül nem érhetők el. Már a középiskolás éveink után megtapasztaltuk, hogy jó volt az élet kü-

lönöző területein később viszont látni egykori diáktársainkat, sokszor megkönnyítette a későbbi ügyeinket egy régi ismeretség. Bár a középiskolákban sokkal személyesebb kapcsolatok alakulhattak ki, mint a felsőoktatási intézményekben, hiszen az egyetem már egy jóval nagyobb közösséget foglal magában, de itt is ugyanúgy megőrizhetők, sőt mélyíthetők a korábbi barátságok, ha gondozzuk azokat.

Az egyetemen valóban óriási tömegeket kell megszólítani, hogyan lehet őket elérni?

– A magyar felsőoktatás hivatalosan ötven év után szólítja meg egykori diákjait, és ad jubileumi diplomát. Ekkor érdekes módon felerősödik a volt hallgató és az egyetem közötti kapcsolat, de ekkor általában már az emberek nem aktívak. Én úgy gondolom, hogy ezt az ötven évet kár kihagyni a kommunikációban. Az erősebb kötődés nemcsak az intézmény sorsát viszi előre, hanem a közösséghez tartozó emberek egymásnak is tudnak segíteni és kereshetik egymást, ha bármilyen probléma felmerül, amit szervezett keretek között könnyebb megoldani. A most elinduló szerveződés, a maga mögé helyezett támogatásokkal ad egy olyan szervezeti formát ennek a csoportnak, amire rövidesen méltán lehetünk büszkék. Az alumni közösség létrehozásában nagyon nagy elismerés illeti a HÖK-öt, hiszen a mai gazdasági helyzetben nehéz az egyetem forrásaiból erre a rendszerre áldozni, a Hallgatói Önkormányzat viszont anyagilag is a kezdeményezés mellé állt. Ez szerintem azt tükrözi, hogy ők is büszkék arra, hogy ide járnak, és hogy ennek a nagy egyetemi családnak a tagjai lehetnek. Nehézségeket jelentett az alumni közösség szervezésben, hogy a Debreceni Egyetem egy integrált intézmény, vagyis a korábbi hallgatói kötődések egy más egyetemhez fűzték a hallgatókat. Az agrár szakembereknek, az orvosin végzetteknek saját baráti körük volt, a mai TEK színes kavalkádjának egy részét pedig a korábbi KLTE Baráti Köre gondozta. Ezek a szerveződések most is megvannak, de a kihívás az, hogy az összegyűlt közösséghez tartozzon minden egykori diák. A korábbi rendszereket azért sem kell megszüntetni, mert ezek bevonása csak erősíti az alumni mozgalmat, mintsem gyengíti. Természetes módon mindenki a saját szakmai köréhez, saját anyaintézményéhez kötődik a legjobban, de mostanra mindezek

mellett tagunk egy nagyobb család részese is lehet a kisebb család mellett. A nagyobb család pedig nagyobb védelmet, háttérrel, lehetőséget, szélesebb ismeretanyagot jelent. Ezért is gondoljuk, hogy az ilyen és ehhez hasonló újságokon, kiadványokon keresztül el tudjuk juttatni azt az üzenetet a volt egyetemi polgárokhoz, hogy itt mindig történik valami, ide mindig érdemes visszajönni. A legfőbb célunk az, hogy a „Debreceni Egyetemen végeztem” mondat különleges üzenettel bírjon, egyfajta összetartozást, kötelezettséget és lehetőséget is sugalljon.

Rektorhelyettes Úr is érintett személyesen a témában, hiszen itt végzett a Debreceni Agrártudományi Egyetemen. Mennyire volt jellemző már korábban is a kapcsolattartás az egykori diáktársakkal, illetve az, hogy alumni tag, jelent-e plusz előnyöket?

– Az én szerepem, amíg aktív vezető vagyok, egy kicsit más, mintha csupán egykoron itt végzett hallgató lennék. A tenni akarás még erősebb bennem, a közösség építése a feladatom, és még nem érzem, hogy kötetlenül élvezhetem az alumni tagsággal járó előnyöket, olvashatom a kiadványokat, részt vehetek a rendezvényeken, kapok információkat arról, hogy merre halad a világ, és esetleg az utódaimat orientálhatom, hogy továbbra is ehhez a vonalhoz tartozzanak. Egyelőre még én is aktív részese vagyok az egyetem életének, így más célok mozgatnak. Ezzel együtt mindig is nagyra értékeltem az ötéves évfolyamtalálkozóinkat. Az én időmben az agráron százfős évfolyamok voltak, ismertünk mindenkit, tanulócsoporthok működtek, amiknek hallgatói főnökük volt, így még mélyebb, tartalmasabb volt köztünk a kapcsolat. Együtt vizsgáztunk, együtt izgultunk, együtt szórakoztunk. Az egyetemi évek az ember legszínesebb, legkövetlenebb éve a maguk nehézségeivel együtt, és hiszem azt, hogy mindenki igényli, hogy ezek az emlékek ne tűnjenek el, hanem mind a mai napig elevenek maradhassanak.

Összességében azok az értékek, amelyeket egy ilyen egyetemi öregdiák közösség jelent gazdasági és közösségi területen, meg kell becsülni, sőt folyamatosan építeni, gazdagítani köteleességünk.

„Csak becsületes küzdés árán...”

Immár öten vannak a Módis Lászlók – s a három legfiatalabb az orvosi pályára adta a fejét. De nem feltétlenül volt kikövezve egyikük pályája sem az orvostudomány irányába. Két interjú-alanyom: prof. dr. Módis László, a DE OEC Anatómia Intézetének emeritus professzora és fia, dr. Módis László szemész szakorvos, egyetemi docens a DE OEC Szemészeti Klinikáján. Vagy ahogyan viccesen a családban nevezik, III. és IV. Módis László. Velük beszélgettem hagyományról, orvoslásról, Debrecenről és a jövő generációról.

■ LÁNCZI LEVENTE

Professzor úr a napokban vette át az Eötvös-koszorút. Ehhez sok szeretettel gratulálunk. De mi is ez a kitüntetés, röviden tudna erről mondani pár szót?

– Ez az akadémia életműdíja, melyre akadémikusok jelölhetnek. Évente 5-6 ember kapja meg, a DE OEC-ről eddig csak Rák Kálmán professzor urat tüntették ki vele. Tavaly is fölterjesztettek, akkor éppen lemaradtam róla – egykori gimnáziumi osztálytársam, az Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszék professzora, Varga Zoltán kapta meg.

Kisebb-nagyobb kihagyásokkal Debrecenben élt egész élete alatt professzor úr. A gimnáziumi kivételes körülményeket jól szemlélteti, hogy sokan neves professzorok lettek abból az osztályból. De milyenek voltak a gyermekeivé?

– A háború alatt a Nyíl utcán laktunk, 1944 nyarán az angolszászok bombázták Debrecen. Habár az állomáson kívül semmilyen stratégiai pontja nem volt a városnak, elég tisztességesen lerombolták. Apám lehajtotta anyámat és engem a pincébe, ott vártuk, hogy mikor omlik ránk a ház. Szerencsére csak a falak repedtek meg és a tető röplött le. Három napi folyamatos bombázás után apám azt mondta: ha nem akarunk meghalni, innen el kell mennünk. Egy helyre mehettünk csak: Szamoshátra, Magyarország egyik legszegényebb, de nagyon szép területére. Itt volt nagyapám – azaz I. Módis László – lakóhelye. Mi voltunk azon kevesek, akik szembe mentek a ruszikkal. Öt nap alatt tettük meg a 130 kilométeres utat, többnyire gyalog vagy szekéren. Néha felszálltunk egy egy vonatra, de amint jöttek a bombázók, le is kellett ugrani róla.

Hogyan választotta az orvosi pályát?

– Gimnazista koromban fizikus akartam lenni, de több kiváló osztálytársam is volt, akik nálam jobban értettek a fizika nyelvén. Ebben a mezőnyben én labdába se rúghattam, így az orvosi egyetemre felvételiztem. Akkoriban még egészen más volt az egyetemi diákélet.

Sok hallgató végez diákköri tevékenységet anatómián vagy élettanon. Hogyan lesz végül valakiből anatómus?

– Krompecher István egyénisége jelenti erre a választ. Ő Budapesten, a híres Lenhossék-féle intézetben kezdte pályáját, dolgozott Göttingenben, Marosvásárhelyen, Kolozsváron – majd meghívást nyert Debrecenbe. Hallgatóként találkoztam vele és magával ragadt az előadásmódja és személyisége. Nem véletlen, hogy a DE OEC legkiválóbb oktatójának legmagasabb kitüntetése a Krompecher-emlékérem és jutalomdíj.

Földes István laborjába kerültem az intézetben. Ő nagyon liberális volt, hagyott bennünket dolgozni, így itt voltunk éjjel-nappal. Krompecher professzor úr pedig minden este – délutáni pihenőjét követően – bejött hozzánk és megkérdezte: „Na fiam, mi szépet csinálsz?“, majd mindig ellátott néhány hasznos iránymutatással. Mire másodév végén élettan szigorlaton Went akadémikus úr hívott szakkörösnek, már nem egyszerűen csak meghívásom volt Krompecher professzortól, hanem a szívem is idehúzott.

Később voltak olyan kósza gondolataim, hogy bőrgyógyász legyek Szodorai Lajos professzor úrnál, egy ideig a pszichiátria is vonzott. Azonban az életem során egyszer racionális döntést hoztam: kiszámoltam, hogy Szodorai professzor épp akkor menne nyugdíjba, amikor én szakorvossá válnék – így maradtam az anatómiánál.

A '90-es évek eleje a Módis Lászlók életébe is sok újdonságot hozott. Professzor úr a DOTE oktatási rektorhelyettese lett, míg az ifjabb Módis László akkor kezdte orvosi pályáját. Milyen volt ez az időszak az Önök számára?

– Amikor én a debreceni Szemészeti Klinikára kerültem, Alberth Béla, a szemészet nagy doyenje volt a klinikaigazgató. Mellette nagy öröm volt dolgozni, jó főnök volt. Ő is hagyta dolgozni a munkatársait amellett, hogy óriási tudása, rálátása volt a szakmára. Amikor én végeztem, '89-ben, szó szerint kinyílt a világ, rengeteg lehetőségünk volt tanulni, világot járni. Szigorló koromban a gyermekgyógyászat gyakorlatot Madridban töltöttem. A pályám elején, köszönhetően Alberth professzor támogatásának, járhattam és jártam is a világot. Így voltam Németországban, Dániában, Angliában, az Egyesült Államokban – ott szívtam magamba a szakmát és a tudományt, amire itthon egy klinikusnak nincs sok ideje.

Igen, számotokra szinte evidens volt, hogy jön egyfajta demokrácia. Mi addigi életünknek döntő részét egy kemény rezsimben töltöttük. Én is sokat utaztam: a rendőrség, a belügyminisztérium, a DOTE he-

lyi pártkorifeusai lehetővé tették körülbelül fél év procedúra után, hogy kapjak egy pecsétet az útlevelembe, valamint engedélyt, hogy 5 dollárt vásárolhassak forintért. Ez elég keserves dolog volt.

Krompecher igyekezett szakmai tekintélyét és emberi nagyságát a javunkra fordítani. Az akkori gárdából mindenki töltött egy-két évet európai kutatólaboratóriumokban. Én magam 1969-ben, harmincévesen jutottam ki Svájcba, a Fribourgi Egyetemre. A kinti főnöknek minden este be kellett számolni. Három hónap után kezdett el először finom, úriember módon agitálni, hogy maradjak kint. Én haza akartam jönni, haza is jöttem. A második évre csak úgy fogadtam el a meghívást, ha a családom is velem jöhetett. Volt olyan, hogy a húgom és az apósom kivételével az egész család egy időben Svájcban volt. Ekkor ismét megkörtövezett Professor Conti, hogy „Monsieur Módis, most, most maradjon itt az egész családjával Svájcban”. Nem maradtam.

És itt hadd kapcsolódjak én is. Berta professzor a '90-es évek végén is folytatta a Szemészeti Klinikán a liberális szemléletet. Ekkor közel 2,5 évig Németországban, Münsterben és Erlangenben dolgozhattam, velem volt a családom is. Az ottani professzor csodálkozott is, hogyhogy nem hoztam magammal a diplomám hitelesített fordítását. Bármit csinálhattam, operálhattam is, ami azért az ezredforduló előtti Németországban nem kis dolognak számított.

A két év alatt nem tétlenkedtünk édesanyáddal, rengeteget utaztunk. No persze nem kirándultunk, hanem szakmai utakra mentünk. Akkor ismertek meg engem is Európa-szerte. Ennek gyümölcseként jelent meg később két, felkérésre írt kézikönyvem, két igazi életmű: az egyik az NSZK-ban, a másik az USA-ban.

Amikor hazajöttem, labort szerveztem, özönlöttek hozzám a szakörösök. Ennek a szobának a legnagyobb kincsei itt láthatók – mutat egy hosszú polcnyi fekete bőrkötésű A4-es iratra –, nyolcvanegynéhány pályamunka. Nyolc egykori diákkörösömből lett egyetemi tanár. Az intézetben sokféle kutatási irány megjelent időközben. Én maradtam a porcnál. Jelenleg többnyire klinikusokkal dolgozok.

Visszatérve az eredeti kérdéshez...

A rendszerváltás idején én a philadelphiai Jefferson Egyetemen kuttattam. Néha telefonon kaptunk híreket arról, hogy mi van itthon. '90-ben tértem haza, egy kis rendszerváltó klub már működött akkor itt a DOTE-n. Addigra már elég sok minden körvonalazódott, hogy milyen lesz a rendszerváltás az egyetem falain belül: például, hogy Gergely Lajos lesz a rektor. Egy este bejött hozzám Lajos, és felkért oktatási rektorhelyettesnek. Én Finnországba, a Kuopioi Egyetemre terveztem éppen kiutazni a következő években, de Lajos érveinek nem lehetett ellenállni...

...így két cikluson keresztül vett részt a DOTE vezetésében.

Igen, nagyon strapás évek voltak, napi 18 órás munkával, a vasárnapokat is beleértve. Mindezek ellenére nagyon szép időszak is volt ez.

IV. Módis László Szegeden lett orvos. Hogy alakult az Ön pályája?

– A fiam sokáig újságíró szeretett volna lenni, jól is írt. Azonban nem sokkal érettségi előtt egy dolgozatát csúnyán lepontozták, így felhagyott az újságírói álmokkal.

Az orvosegyetem első évét Debrecenben végeztem, aztán édesanyám Szegedre került és én követtem őt, így ott kaptam diplomát is. Ekkor ő a budapesti Szemklinikára került, én pedig visszatértem Debrecenbe.

A specialitásom tudományos vonalon a szaruhártya. Ez egyfajta hagyomány a debreceni klinikán. A „hétköznapiakon”, a gyógyításban persze a szem minden részével foglalkozom. Létrehoztuk a debreceni szaruhártya bankot. Régen ez úgy működött, hogy a legfiatalabb orvos átjött a patológiára, kimetszette a corneát, míg Alberth professzor és a beteg várta őt a Szemklinikán. Ma már rengeteg szűrőtesztet kell elvégezni egy-egy corneán, a technikai-tárolási feltételek is sokat fejlődtek, így ma már tervezetten végezhetjük ezeket a műtéteket.

Egyértelmű volt a döntés, hogy szemész lesz?

– Én azt mondtam a fiamnak, hogy Magyarország kis ország, dinasz-

tiákat nem kreálunk. Ha jó szemész lesz, akkor mindenki azt mondja, hogy persze, az anyja miatt, ha rossz szemész lesz, akkor meg a blama dupla.

Amikor még óvodás voltam és délután bejöttem édesapámhoz, a könyvtárban halk zene mellett az egész intézet színes filctollal, festékkel színezte azokat a nagy demonstrációs táblákat, amik aztán évtizedekig függtek kint az anatómia előadóban. Akkor ez nagyon tetszett nekem, azt mondtam, hogy én anatómus leszek.

Később – már medikusként – a szemészet és az idegrendszer tetszett nagyon. Az idegsebészet vezetője a szegedi egyetemen egy nagyon szimpatikus fiatal professzor volt akkoriban, nagybátyám is idegsebész volt, és tetszett a szakma is. A heroikus nagy műtétek, a tökéletes sebési technika ellenére is alacsony sikerességi ráta eltántorított, és végül a sokkal sikerorientáltabb szemészetet választottam.

Mind a ketten oktatnak is az egyetemen.

– Több mint 700 hallgatót oktatunk egy évben. Ez persze egyrészt az egyetemnek sok bevételt jelent, de oktatni nagyon nehéz így. Tömeget képzünk. A mai ifjak sokkal pragmatikusabbak – szerencsére. Óriási baj, hogy manapság ritkán – vagy egyáltalán nem – ülünk le a hallgatókkal beszélgetni. Egy előadás vagy gyakorlat alatt ritkán láthatjuk meg, hogy mi van a hallgató fejében. Korábban sokat dumáltam „mezei” hallgatókkal. Ez nekem rettentően hiányzik, és valószínűleg a diáknak is. Ez ma nálunk nincs, ez óriási nagy baj. Sajnos a jelenlegi egyetemi keretek sem a hallgatók számának csökkentését, sem a kollégák számának növelését nem engedik meg.

Ahogy a fiam most orvostanhallgató, kissé kritikus szemmel, apaként és oktatóként is figyelem az egyetemi ifjúságot. Hagyni kell az új generációt érvényesülni, és ki fogja majd forogni magát ez a nemzedék is. Az pedig örökösen, hogy a hosszú távú becsületes munkának meglesz az eredménye. Én ebben hiszek. Értéket, értékrendet és boldogságot csak így, becsületes küzdés árán lehet teremteni.

Ez az élet minden területén így van. Azonban azok a fiatalok, akik az egyetemre járnak, még nem tudják ezt. Én magam is ebben hiszek, ez tart fenn, még 74 évesen is. Összességében a Debreceni Egyetem, mind a 15 karával, egy nagyon jó alma mater. Az alma mater tisztelését úgy lehet fenntartani, ha a tanárok úgy létesítenek kapcsolatot a diákokkal, ahogyan velük is tették az ő mestereik. Egy szellemi ember azt a helyet, ahol ő a szellem emberévé lett, tisztelje, becsülje, és azt a szellemet igyekezzen átörökíteni gyermekeire. Nem feltétlenül azt, hogy kövesse őt a pályáján, vagy a Debreceni Egyetemen. Hanem a tisztelget.

Nagycsalád – nyelvcsalád

A Virágos család ezer szállal kötődik az egyetemhez. Virágos Márta, az Egyetemi és Nemzeti Könyvtár főigazgatója – akkor még Juhász Mártaként – francia tagozatos diákként a Kossuth Gyakorló Gimnáziumban érettségizett, ahol Virágos Zsolt orosz-angol szakos vezetőtanárként dolgozott. Utóbbi USA-beli vendégtanárkodás után az egykori KLTE egykor volt Angol Tanszékének, majd az Észak-amerikai Tanszék oktatójaként, felesége pedig történelem-francia szakos hallgatóként került az egyetemre. Munkahelyük máig az az intézmény, ahol diákként mindhárom gyermekük folytatta a családi hagyományokat.

■ BÉRES ZSUZSA

– Amerikából hazatérve vettem át azt az érettségire készülő angol tagozatos gimnáziumi osztályt, amelyben Márta is tanult – idézte fel történetük kezdetét Virágos Zsolt.

– Volt az osztályban, aki szerette Virágos tanár urat, de volt, aki nem. Sajátos humora volt, melyet a lányok nem minden esetben értékelték. Az érettségi banketten egymás mellett ülve beszélgettünk, és nem sokkal később már össze is házasodtunk – veszi át a szót Virágos Márta.

Nem volt zavaró, hogy férj-feleségként, oktatóként, illetve hallgatóként együtt „jártak” az egyetemre?

– Ez egyáltalán nem volt zavaró. Annak idején kis létszámú tanulói csoportok voltak, orosz–angolon például mindössze hárman voltunk. Mindenki ismert mindenkit, így Márta valamennyi évfolyamtársát is ismertem.

– Érettségi után történelem-francia szakon hárman voltunk lá-

nyok, úgy hívtak bennünket: a három grácia. A felhőtlen egyetemista életet egyáltalán nem befolyásolta az, hogy férjnél vagyok, inkább azt jelentette, hogy volt egy olyan lakás, ahova el lehetett hívni a barátokat, akikkel jókat lehetett beszélgetni.

A francia–történelem szakról hogyan vezetett az út a könyvtár felé?

– Amikor végeztem, a francia tanszékre kerültem tudományos munkatársként. Akkoriban is kapott a férjem lehetőséget hosszabb kutatómunkára: ösztöndíjjal az Egyesült Államokba mehetett egy évre. Akkor még nem nagyon tudtam angolul, így néhány hónapot az-zal kellett töltenem, hogy a nyelvvél ismerkedjem. Ezért előadásokat hallgattam, könyvtárba jártam. Kaliforniában az egyetemi könyvtárak már akkor más jelleggel működtek, mint az itthoniak, a diákok a szabad polcok közvetlen közelében élték életük nagy részét. Számomra hatalmas élmény volt, hogy egy könyvtár ennyire az egyetem szívében van, és ennyire tele van élettel. Így amikor hazajöttünk, megpályáztam és elnyertem az akkori orvosegyetem könyvtári igazgatói állását. Az egyetem integrációja idején az első megválasztott rektor – Fésüs

László professzor – biztatott, hogy pályázzak a főigazgatói posztra. Ez természetesen óriási kihívás volt számomra, és azóta is (2001) a könyvtári környezet a második otthonom.

– Számomra nem ez volt az első hosszabb külföldi távollét: annak idején ötödéves egyetemistaként kaptam egy meghívást oktatói munkatárs státusra az Indiana Egyetemtől. Akkor két évet töltöttem ott, és bár nagy volt a csábítás, mégis hazajöttem. Kaliforniába már együtt mentünk, mint ahogy később a Minnesota Egyetemre is. A munkám természetesen megvárt itthon, hiszen a tanszéken segítőkészen álltak távollétem áthidalásához – mondta Virágos Zsolt.

Szinte egész eddigi életük az egyetemen telt.

– Sosem tettem különbséget az orvosegyetem vagy a Kossuth Lajos Tudományegyetem (később mindkettő a Debreceni Egyetem társult része lett) között, mert mindig úgy éreztem, hogy valójában csak egy campus létezik. Sok emberi kötődése van ezeknek az intézményeknek. Számos olyan házaspárt ismerünk, akik itt dolgoznak, és baráti kapcsolatok is formálódtak. Nagyon boldog vagyok, hogy életem nagy részét itt tölthettem. Ehhez természetesen hozzájárul, hogy jelentős szakmai sikereket értem el, mert az nagyon fontos, hogy valaki azt érezze, olyan munkát végez, amellyel valamit hozzáad az egyetem értékéhez, az egész egyetemi léthez – hangsúlyozta Virágos Márta.

– Más városban élő kollégáim mindig szívesen jönnek Debrecenbe; vonzza őket ez a hagyománnyal telített szellemi környezet. Ezt a kisugárzást nap mint nap ma is érzem. Ha gyalog elmegyek az egyetem előtt, felnézek és látom azokat az ablakokat, amelyek mögött valaha dolgozhattam Debrecen egyik legszebb épületében – tette hozzá Virágos Zsolt.

Az egész család életében meghatározóak az idegen nyelvek. A gyermekek mennyire haladtak a szülők által megkezdett úton?

– A gyerekeknek óriási szerencséje volt, mert amikor egy évet az Egyesült Államokban töltöttünk, Minneapolisban, ott jártak iskolába, óvodába. Számukra az idegen nyelv tanulása természetes folyamatá vált, megszokták, hogy a családban nem a magyar az egyetlen kommunikációs közeg, melyet használunk. Kint tartózkodásunk során többször megesett, hogy akadt olyan szó, amit hamarabb tanultak meg angolul, mint az anyanyelvükön. Később itthon is két nyelvet tanultak a magyar mellett, a lányok angolt és németet, illetve franciát, a fiunk pedig angolt és olaszt. Ennek ellenére egyik gyermek sem lett nyelvszakos. Eszter lányunk, aki Debrecenben végzett jogászként, az Igazságügyi Minisztériumban dolgozik; Anna pszichológus, Péter fiunk még nem végzett, ő a turizmus, vendéglátás területen képzei el a jövőjét – mondta el Virágos Zsolt.

Nyugdíjasként hogyan kapcsolódik az élete az egyetemhez?

– Most nem oktatok, publikációkat készítek, köteteket szerkesztek, többek között az intézet történetét írom. Így próbálom segíteni az egykori Angol Tanszék (jelenleg Angol-Amerikai Intézet), amelynek nyugalmazott professzora vagyok. Személyesen, telefonon napi kapcsolatban vagyok volt kollégáimmal, szinte mindennap beszélünk egymással. Így majdnem tájékozottabb vagyok a tanszék életéről, mint azelőtt.

Öthon mennyi könyvük van?

– Ezt a most is növekvő állományt sohasem számoltuk meg. Ha költöznénk, biztosan azt hinnék, hogy egy kisebb községi könyvtár költözik. A lakás minden szobájában könyv van, nincs olyan fal, ahol ne lenne könyvespolc, de mostanra arra kényszerültem, hogy gyermekeink meséskönyveit ágyneműtartókban tartjuk, mert könyvet nem dobunk ki. Ha majd megtehetik, saját könyvtárukat magukkal viszik a gyerekek, és ha majd lesznek, az unokák is.

Hárman az agrárról

Mihók Sándor és gyermekei

DR. MIHÓK SÁNDOR a MÉK Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet Állattenyésztéstani Tanszék professzora, a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetségének társadalmi elnöke. 1950-ben született Álmosdon, három gyermeke van: Sándor agrármérnök, egy szabolcsi baromfivágóhíd vezetője, Zsuzsanna mezőgazdasági szakfordító, Bálint pedig közgazdász. Az, hogy a gyerekek éppen ezeket a szakterületeket választották, részben tudatos választás, részben a gyerekek saját akarata volt, ma már el sem tudnák képzelni másképp az életüket.

■ BENE KORNÉLIA

Mindig a lovakkal foglalkozott?

– Sok mindennel foglalkoztam, többnyire belső lelkesedésből. A nyúltól kezdve a galambokon, a lovakon keresztül mindennel, itt a tanszéken vízi szárnyassal, pulykával, szóval az állattenyésztés sok-sok ágához volt vagy van közöm. Kivétel talán a marha, a disznó és a birka, ezekhez nem, de máshoz igen.

És a ló a legkedvesebb?

– Nem mondom, hogy csak a ló, de vannak időszakok, amikor az kap több lehetőséget. Most a lótenyésztés közegében elég otthonosan mozgok. 1986 óta nagyon intenzíven foglalkozom állattenyésztésszervezéssel, ez valójában egy törzskönyvezési folyamatot takar. Még az egyesületi törvény előtt tanszéki bejegyzéssel csináltunk egy lótenyésztői egyesületet, akkor ezt nem is jegyezték be, csak később, 1989-ben. Aztán ebből az ember mindig igyekezett feljebb kerülni, másfél év óta a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetségének a társadalmi elnöke vagyok.

Közben pedig már felnőtt gyerekei vannak.

– Sajnos vagy hál'istennek.

Ketten közülük az ön szakmáját, szakterületét vitték tovább.

– Nagyon sajtáságos helyzet. Három gyereke van, a legidősebből soha nem gondoltam, hogy lesz agrármérnök, végül lett. Nem az el-lenkezésemre, nem is a bátorításommal, inkább az anyja sugallatára. Aztán közben kiderült: nem biztos, hogy jól ítélt meg Sándor fiamat. Azt hittem, hogy szerényebb, visszahúzódozóbb gyerek, aztán amikor negyedéves volt, kiment egy évre Írországba. Én soha nem csináltam volna meg, mit ő. Ösztöndíjjal ment ki, ott kapott egy kollégiumi szállást és gyakorlatilag két éjszakát lakott a kollégiumban, mert azt gondolta, hogy neki ez nem jó. Sándor addig külföldön szinte soha nem járt, de ott, Írországból elvett egy apróhirdetést és keresett magának albérletet, ott rendezte be egy évre az életét. Ekkor már láttam, hogy meg fog állni a maga lábán. Aztán bekerült az akkori Hajdú-Bét kétéves ösztöndíjas programjába. Minden területen eltöltötte vele 2-3 hónapot és amikor a második helyen dolgozott, már véglegesíteni akarták, de ő mindenképpen végig akarta csinálni az egész programot. Később a külkereskedelmi részlegen mondta, hogy akkor itt maradna. Amikor a két év lejárt, kezdett panaszkodni, hogy neki milyen kevés a fizetése. Én erre csak azt mondtam: fiam, neked épp annyi fizetésed, amit megérdemelsz. Akkor ezt nem értette. Miért – kérdezte, hiszen sokat dolgozik. Amennyiért el tudod magad adni, annyi a fizetésed – ezt válaszoltam. Soha többet nem mondta, hogy kevés a fizetése. És a másik dolog: ez a gyerek még soha nem mondta nekem, hogy hülye a főnöke. Ez is vissza-

jelzés arra, hogy a fiam olyan rossz munkaerő nem lehet, mert ha baj lenne vele, akkor mindig piszkálnák a munkahelyén, és mivel egyetlen magyar munkavállaló sincs, aki magát ne tartaná hibátlannak, ezért aztán a főnök lesz ilyen meg olyan. Mert már megint belekötött. Ettől kezdve megint úgy gondolom, hogy Sándor fiam rendben van.

Ifj. Mihók Sándor szintén úgy gondolja, hogy rendben van, kerek a világ. Annak idején egyáltalán nem bántotta, hogy édesapja félreismerte: nem hitte volna róla, hogy a fiából egyszer agrármérnök lesz. Azt mondja, ez így volt rendjén. Az írországi ösztöndíjra pedig ma is jó szívvel gondol. Mély víz volt, az igaz, hirtelen magára maradt az idegen környezetben, de megtanult talpra esni, mint a macska. Két évvel később, amikor második alkalommal is kapott ösztöndíjat Írországba, már sokkal könnyebb volt. Az életrészlet, amit ebben az időszakban kapott, máig elkíséri.

– Zsuzsanna lányomat sokkal inkább élteti ez a szakma, illetve elsősorban a ló. 5 évesen már ragyogóan lovagolt, 7 évesen befogta, hajtotta a lovat. Vele úgy voltam, hogy jöjjön az agrárra, de ne általános agrármérnöknek, mert ami a tenyésztés területén érdekli, azt a tudást úgyis meg fogja szerezni. Legyen inkább valami olyasmi, ami ehhez a szakmához tartozik, de ne az, ami a legjobban érdekli, mert akkor kimarad bizonyos dolgokból. Gazdasági agrármérnökként végzett, természetesen a maga hobbját mindig csinálta és elfogadta, amit egyébként minden gyereke elfogadott, hogy nyelvet kell beszélni, és ha sok lenne a nyelvekből, akkor az lenne jó, és ha még jobban tudnának beszélni, az még jobb lenne. Közben megcsinálta az angol–magyar mezőgazdasági szakfordítói képzést, aztán a német–magyart. Talán kisebb anyagi biztonságban van, mint a másik gyerek, de a lányomat most gazdasági agrármérnöki PhD-ra átvettem. Nagyon régóta keres-

tem embert egy témára, de nem találtam. Egy ágazati értékelésről van szó. Általában az történik, hogy terméket értékelünk. Egy kiló hús, egy kiló takarmány önköltségéről beszélünk, én meg az ágazatról szeretek beszélni. A hallgatóknak is azt szoktam mondani, hogy a ló olyan, mint a karácsonyfa. Nem szokták érteni, akkor megmagyarázom. Amikor ott állunk a karácsonyfa előtt és körülnézünk, számolhatunk: a fa alatt lévő ajándékok közül biztos, hogy mind többbe került, mint maga a fenyőfa. De el tudnánk-e képzelni a szentestét ajándékkal, szaloncukorral, karácsonyfa nélkül? Hát ez a ló. Nélküle nem létezik egy ágazat. A lónak van takarmányigénye, dolgozó-, edző-, oktató-, szíjgyártóigénye, kellenek teherautók, gépkocsivezetők, ezt jelenti a ló. Egy ilyen ágazati vizsgálatot végez a lányom Keszthelyen, ahol PhD-hallgató. Aztán van egy harmadik gyereke, Bálint, ő közgazdász lett, soha nem is érdekelte az agrárszakma.

Ha már a karácsonyt emlegettük, hogy néz ki Önöknél egy karácsony?

– Mi már 60 év körül vagyunk, a gyerekeknek önálló életük van, de karácsony nem múlik el, hogy ne legyünk együtt. A feleségem pont most szedte össze, hogy tavaly melyik gyereknél voltunk, s most mi lenne jó, ha mindenki nálunk lenne, vagy máshová mennénk. Nekem is van testvérem, a feleségemnek is, a család természetesen találkozik, de a szenteste a szűk családé.

Unokái vannak?

– Nincsenek, sajnos vagy hál'istennek, nem tudom. Lehet, hogy amíg nincsenek, addig nem vagyok annyira vén. De jó lenne, mert a gyerekek már 30 év körül vannak. De erre inkább csak belülről szoktunk gondolni, egyébként mindenki úgy alakítja az életét, ahogy szeretné, én ebbe nem szólok bele.

Az azonos szakterület a gyerekekkel azt is jelenti, hogy megbeszéljük a munkával kapcsolatos problémáikat? Mondjuk egy-egy családi összejövetelen.

– A fiúval elég gyakran megbeszéljük a napi dolgokat, de a döntési folyamatokba nem megyünk bele. Semmi közöm hozzá, hogy mi folyik a munkahelyén, egyetlen dologra vagyok ma is kíváncsi, hogy hülye a főnöke vagy nem? A lánnyal, persze más a helyzet, mert bár hivatalosan nem én lennék a konzulense, van neki Keszthelyen sajátja, de ezt a témát én találtam ki, ezt elfogadta a témavezetője, tehát nekem kell szabnom egy iránymutatást, ami egy állattenyésztési szakmai elképzelés. Ami az ágazatszakmai részét illeti, ahhoz nem értek, azt egy ökonómus fogja megmondani. De hogy én mit szeretnék ebben a dologban, kökeményen ragaszkodom hozzá, és örülök, hogy a lányomat rá tudtam venni erre a témára. Szóval természetesen megbeszéljük a dolgokat.

A család többi tagja, amikor önök belemegleszenek a beszélgetésbe, nem szokta mondani, hogy ne dolgozzatok már?

– Nem, mert tudják, hogy mindig dolgozunk.

A szavaiból azt veszem ki, hogy elégedett a gyerekeivel.

– Mondhatnám, hogy minden szülő elégedett, mindenkinek a magáé a legjobb és a legszebb. Persze, nem konfliktusmentes a viszonyunk, de ezek nem kibékíthetetlenek. Ez azt hiszem, természetes, végül is, „pár hónappal” csak öregebb vagyok, mint ők, ezért aztán objektív vagy szubjektív módon gyakran másképp látom a világot, nem mindig értünk egyet. Hol hevesebb a reagálás, hol kevésbé, de ettől nem lesz rosszabb a viszonyunk.

Ha még egy kicsit a hagyományok és az egymást követő generációk talaján maradtunk: Ön hogy keveredett annak idején az agrárium közelébe? Önnek is volt családi indíttatása?

– A szüleim egyszerű emberek voltak, apám 17 évesen már dupla árva volt, anyám félárva. De erkölcsi válságban sohasem szenvedtek. Az apám jobban szerette a földet, az anyám kevésbé.

Hol laktak egyébként?

– Álmosdon születtem, anyám oda származott, apám több generá-

ción keresztül álmosdi, de talán az anyámban lévő roppant igényesség és mai napig meglévő „többet szeretnék és igényesebben kellene élnem” hozzáállás oda vezetett, hogy 1964-ben Debrecenbe költöztünk. Én akkor kezdtem a középiskolát, a testvérem pedig az általános iskolát. Összességében volt tehát némi vonzalom, de ami az én gyerekeimmel történt, az mégis más volt. Hogy valaki miben nőtt fel, bizonyos módon meghatározza a későbbi életét, adhat egy szemléletet, de nem feltétlenül váltja ki, hogy mi után érdeklődik. Igaz viszont, hogy én is igyekeztem, pl. mikor kicsik voltak a gyerekek, gondoltam, meg kellene tanulniuk kézzel fejni. Akkor vettem egy kecskét. A lány élvezte, az egyik fiú egyáltalán nem foglalkozott vele, a másik megcsinálta, kötelességből. Aztán megraktuk a szekeret, nem azért, mert kellett, hanem mert élvezte, örömet okozott neki. A fiút nem tudtam volna rávenni, hogy hozzunk a lovaknak szénát, a lány pedig szolt, hogy mikor megyünk mert a jövő héten már nem lesz szénájuk a lovaknak. Ő észrevette, a fiú nem.

Mihók Zsuzsanna szívesen emlékszik vissza a gyerekkorára, a dolgos napokra, amikor mindig megvolt a feladat, nem volt divat, hogy valakinek nincs kedve valamihez, nem kerestek kifogásokat. Édesapjával rendszeresen jártak a Debreceni Egyetem kísérleti telepére, kiállításokra, szemlékre és ott volt az iskola is, a tanulás. Zsuzsanna igen jó néven vette, hogy amikor ő fáradtan ült le tanulni, édesanyja gyakran megírta helyette a fogalmazásokat, amit ő nem nagyon szeretett. A lovak szeretete ma is a legfontosabb számára, de nem a versenyzésben, hanem a versenybírói tevékenységben látja a jövőt, a versenyzés ugyanis egy olyan életformát igényel, ami mellett nem marad idő semmi másra. Zsuzsanna 2008 óta nemzetközi bírójelölt, 5 évig kell ebben a pozícióban bíraskodni, utána indulhat tovább a nemzetközi bírói posztért. Szeretné, ha munkájának, PhD-dolgozatának a lóágazatban nemzetközi szinten is visszhangja lenne és szívesen elvégezne egy szakfordítói képzést egy harmadik nyelvből is.

Ifj. Mihók Sándor szintén a saját ágazata, a baromfiágazat fellendülésében bízik, azt mondja, hogy ennek múltja és jövője egyaránt van. 2003 óta egy szabolcsi baromfi vágóhidat vezet és örül, hogy napi kapcsolatban lehet a családdal, az édesapjával, akivel oly sok mindent meg tudnak beszélni.

Mihók Sándor: Az előbb már mondtam, hogy nagyon elégedett vagyok velük, büszke vagyok rájuk.

Azt szoktam mondani, éljenek úgy, hogy ne hozzanak szégyent az anyjukra, és saját magukra sem. Eddig nem tették.

„Nemcsak a magasságot, a sebességet is bírni kell”

Szabó Péter, az FAG Magyarország Ipari Kft. ügyvezető igazgatója, 1978-ban Debrecenben született. A Mechwart András Gépipari és Informatikai Szakközépiskolába járt, gépgyártás technológia szakon végzett. A technikus minősítés után jelentkezett az Ybl Miklós Főiskolára, ami utána lett a Kossuth Lajos Tudományegyetem Műszaki Főiskolai Kara. Gépészmérnök és mérnöktanár szakon végzett, kétdiplomás szakon, 2001-ben. Az egyetem után a német FAG debreceni gyárába került termelési gyakornokként, majd folyamatfejlesztéssel foglalkozott a műszaki mérnökségen, ezt követően pedig a műszaki szolgálaton dolgozott. Ezután termelési vezető lett, és 2008 óta az FAG ügyvezető igazgatója.

■ ÖLVETI LÁSZLÓ

Milyen emlékeid vannak a főiskoláról? Mire emlékszel szívesen vissza?

– Nagyon élveztem a főiskolát, azért is, mert műszaki szakközépéből jöttem. Nem volt teljesen új az egész, mint annak, aki a gimnázium után jött az Yblre. Mindig is imádtam a műszaki dolgokat, a műszaki jellegű tantárgyakat, mint például a technológiát. Akkor Szabados Mátyás oktatta, aki sajnos ma már nincs köztünk, ő volt az egyik kedvenc tanárom, illetve Fazekas Lajos a mostaniak közül. Nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk, ez folytatódott a későbbiekben is. Többek közt ennek köszönhetően jött létre az FAG és az egyetem közötti együttműködése. A tanulás mellett fontos volt a kikapcsolódás is: a csocsóbajnokságok, a focibajnokságok, a szerdai pihenések, lazulások, a Pince-bulik, az Egyetem Kávéház. Én nem voltam örült nagy bulizós, de ezek azért hozzátartoztak a főiskolai létezéshez.

A csoporttársaidal tartod még a kapcsolatot?

– Igen, nálunk is sokan dolgoznak, velük természetesen mindenféle képp. Vannak közösségi oldalak, azokon is, amennyire időm enge-

di. Az igazság az, hogy ma már nem olyan, mint régen, mikor sokkal több idő volt ápolni ezeket a barátságokat. Mostanában már mindenki rohan, de az sokat segít, hogy a cégnél 10-15 fő biztos van az évfolyamomról, a tankörömből, meg olyanok is vannak, akik egy-két évvel plusz-mínuszban jártak a főiskolára.

Amikor elvégezted az egyetemet, ezt a pozíciót képzelted el magadnak?

– Egyetlen dolog érdekelt, a műszaki terület. Minden, ami műszaki dolog volt, már kicsi korom óta foglalkoztatott. Négy év után fogalmazódott meg bennem, miután vezetői pozícióba kerültem, hogy ez nagyon érdekel. Az elején inkább a karriervágy hajtott, ami most már teljesen átváltott egy másik irányba. Nagyon bizonyítani se akarok magamon és a családon kívül senkinek. Most már teljesen másról szól a dolog. De hogy ebbe az irányba elinduljak, kellett az akarat, az elszántság, meg egy kicsi egoizmus is.

Karrierista típus vagy?

– Nem, de ahogy az ember egyre többet tapasztal, felnő a feladathoz, tudatosan képzi magát, elindul a vezetői pozíció irányába. Van egy nagyon jó mondás, ami szerintem mindig is érvényes lesz, nagyon sokszor bebizonyosodott már: nemcsak a magasságot, a sebességet is bírni kell. Törhet az ember felfelé, de ennek vannak árnyoldalai is. Rengeteg lemondás, a felelősség felvállalása, tudni kell ezt kezelni, különben nem működik.

Hogyan lett az FAG Debrecen és a megye legnagyobb foglalkoztatója?

– Az ideai alkalmazotti átlaglétszámunk 1280 fő körül van, ez mozog, 1250 és 1300 között. Úgy gondolom, hogy kellett hozzá minden dolgozónk, egy jó csapat. Kellott, hogy magyar vezetése legyen a cégnek. Azelőtt német vezetés volt, és ők nem hosszú távra terveztek. Ez óriási hátrány volt. Tudja, hogy fél-egy év múlva megy, csinál gyorsan egy eredményt, és mindegy, hogy mit hagy maga mögött. Ahhoz, hogy idáig eljutottunk, kellett egy hosszú távú cél, ami fel van bontva közép és rövid távra. Tiszta jövőképünk van, tudjuk, hogy mit szeretnénk a gyárral. Jó felépítésű vezetői gárdánk van tapasztaltabb fiatalokból, és vannak, akik ezt az egészet megvalósítják, ők a legfontosabb láncszemek.

Úgy hallottam, olyan típusú vezető vagy, hogy az 1200 alkalmazottból legalább ezret név szerint ismeresz?

– Nem mondanám magam annak a tipikus ügyvezetőnek, amilyennek valószínűleg elképzelnek az emberek. Az, hogy lemegyek a gépekhez, az emberekhez, ha kell, belenyúlok a munkába és összekcsolom magam, nekem az nem probléma. Én is az üzemben kezdtem, ott dolgoztam két évig, mikor gyakornok voltam, nekem ez nem idegen terület. Tényleg nagyon sok embert ismerek, szerintem több mint nyolcvan százalékukat név szerint, arcról meg még többet.

Mik a távlati terveid?

– Jó kérdés, sokat gondolkodom rajta. Harmincöt éves vagyok, az ország második megyéjében az egyik legnagyobb foglalkoztató cég ügyvezetője. Mit akarok még? Amit én személyesen szeretnék mint igazgató: még jobb, még teljesebb vezetővé válni, de ehhez még több tapasztalat kell. Idén is különböző gyárakban jártam, Japánban és Koreában, megnéztem, hogy csinálják ott. Folyamatosan próbálom magamat képezni. Rengeteg új dolgot kell még megismernem.

A DeJa vu-t végzősök kapják a diplomájuk mellé. Nekik mit tudsz javasolni?

– A leglényegesebb a nyelvtudás, enélkül sehol nem boldogulnak. Látnuk nálunk is, szenvedünk mi is, mikor egy-egy területre nincs megfelelő ember. Ezenkívül akarattal és szorgalommal szinte majdnem mindent lehet pótolni. Ha ezek megvannak, és megtalálja az ember azt, amit szeret, akkor biztos, hogy boldog lesz a munkahelyén.

Több éve sikeres az FAG ösztöndíjprogramotok a Debreceni Egyetemen. Hogyan látod a kapcsolatokat az egyetemmel?

– 2001-ben, mikor ide jöttem dolgozni, akkor indította első programját az FAG, az ún. tréningprogramot. Összegyűjtötték a végzős hallgatókat az ország különböző pontjairól, egyetemeiről, főiskoláiról és elindították őket a cégben, én is részese voltam ennek. Mikor ügyvezető lettem, az első javaslatom az volt, hogy kellene az egyetemmel kötni egy együttműködést. Fontos, hogy ne csak akkor jöjjenek ide dolgozni, mikor már végeztek, hanem már előtte két évvel. Nyári gyakorlat, gyakorlat, iskola melletti munka. Ez volt a lényege, hogy szerezzenek szakmai tapasztalatot.

Itt két év alatt megtapasztalják, hogy milyen egy német cégnél a kultúra, a munkamorál, a munkatempó. Lehet, azt mondja két év után a hallgató, hogy figyelj, ez nekem túl sarkos, nekem ez nem működik, jobban szeretem az olyan céget, ahol sokkal lazább, kötetlenebb a munka, és nem szeretem azt, ahol ennyire be vagyok szorítva tény és célszámok közé. Ezzel nincs semmi gond.

Viszont ha ráérez, és azt mondja, igen, tetszik, akkor nekünk is szerencsénk van, mert úgy lép be ide az egyetem után a diplomás hallgató, hogy már van helyismerete, azonnal tudjuk küldeni, hogy tessék, ez lesz a feladatod, ez lesz a munkád. Nagyon fontos a gyakorlat minden területen, mert nélküle nehezen tudnak elhelyezkedni a friss diplomások.

„A munka révén jutottam előre”

IIE: megfektendő betűsor mindazoknak, akik nem hallottak még a nemzetközi felsőoktatási programokat és kapcsolatokat szervező amerikai nonprofit szervezetről. Az Institute of International Education budapesti székhelyű európai irodáját a Kossuth Lajos Tudományegyetem orosz–angol szakán 1994-ben végzett Vajda Ágnes vezeti.

■ TURI GÁBOR

Miért a Debreceni Egyetemet választotta annak idején?

– Hatvani lakosként körzetileg idetartoztunk, és szinte minden középiskolai tanárom is itt végzett. Tanulmányi versenyeredményeim miatt simán felvettek. Bár az orosz volt az erősségem, az első adandó alkalommal egy évre Angliába és Kanadába mentem dolgozni, ami nagy kaland volt, és nyelvi rengeteget jelentett. Nagyon jól kiegészítette az itteni képzést, ami egyébként nagyon magas szintű volt az egyetemen. Nemzetközi oktatási szakemberként is azt mondom, hogy a közvetlen élményt nemcsak nyelvi, hanem kulturális szempontból és a személyiség fejlődése miatt is muszáj megszerezni.

Jó ideje amerikai központú szervezetnél dolgozik. Egyetemi éveit alatt volt-e kapcsolata az Egyesült Államokkal?

– Nagyon hálásan gondolok vissza az angol-amerikai intézetre. Voltak Amerikát megjáró oktatóink és onnan érkezett vendégtanáraink is, akik friss, nyitott szellemiséget képviseltek, ami belénk ivódott, és lökést adott a továbblépéshez. Elsősorban az amerikai mentalitásra és a hallgatókkal kialakított interaktív kapcsolatra utalok, ami nem merül ki az ismeretek átadásában és számonkérésében, hanem közvetlen tanár-diák viszonyban, termékeny dialógusban testesül meg.

Hol tudta hasznosítani a végzés után a debreceni tapasztalatokat?

– Budapesten akartam élni, és bár mindig is tanárnak készültem, eldöntöttem, hogy előtte mást is kipróbálok. Véletlenül felfedeztem a Fulbright Bizottság álláshirdetését. A felvételin rákérdeztek debreceni háttérre. Nagyon kezdő voltam még, azt sem tudtam, hogy a meghallgatáson miként kell szerepelni, de Abádi Nagy Zoltán és Donald Morse neve, akik kuratóriumi tagként és elnökként is fémjelzték a programot, Fulbright-körökben szinte belépőnek számított. Lehetett tudni, hogy mit visz magával az, aki Debrecenben végzett. Azóta is nagy biztonságérzetet ad a tudat, hogy az itt megszerzett tudásra lehet támaszkodni.

Ma már talán furcsán hangzik, de a munkakör betöltéséhez fontos volt, hogy tudtam a szövegszerkesztővel bánni, és hamarabb volt egyetemistaként saját e-mail címem, mint később az alapítványnál. Ahol aztán hét évet töltöttem különböző munkakörökben.

Nem lehetett rossz iskola a pályakezdéshez.

– Az amerikai színvonal és követelményrendszer szerint kellett dolgoznunk egy nyitott közegben: jöttek-mentek az ösztöndíjasok, egyetemről-egyetemre utaztunk, programokat szerveztünk, a mindennapokban éltük meg, hogy mit jelentenek a nemzetközi kapcsolatok. Hogy ne csak elméleti szinten beszéljünk a kölcsönös megértés fontosságáról, hanem itt vannak a felkészült szakemberek, és itt van az ország, amelynek szüksége van rájuk, hát csináljuk. Sokszor jártam Amerikában is konferenciákon, konzultációkon, az EducationUSA program keretében több projektünk volt Európa-szerte, tehát alaposan kivehettem részem a kapcsolatépítésből.

Aztán mégis váltott. Igaz, hasonló profilú szervezethez igazolt át.

– A Fulbright-nál rengeteget dolgoztam, éreztem az eltelt hét év mágius hatását, ráadásul másoddiplomáztam a Közgáz vezetőképzőjének oktatásmenedzseri szakán, és úgy éreztem, szükségem van pihenésre, váltásra. Így történt, egy időre kiléptem, az IIE hívásának azonban nem tudtam ellenállni.

Itt az ideje, hogy bemutassa az 1919-ben alakult szervezetet, és elmondja, hogy európai központja miért Budapesten jött létre.

– A nagy múltú, elismert szervezet az első világháborút követően hozták létre abban a reményben, hogy a kulturális és oktatási csereprogramok elősegíthetik a kölcsönös megértést, a nemzetek közötti együttműködést. A New York-i központú, független, non-profit intézetnek ma hat amerikai és tizenkét nemzetközi irodája van. Világszinten jelenleg évi 250 programunk fut, amelyek mögött mintegy 200 szponzor áll – kormányzatok, vállalatok vagy magánalapítványok, egyetemek, magánszemélyek. Az ő elképzeléseiket, céljait valósítjuk meg a külön-

böző programokon keresztül. Az európai központ 1990-ben azért Budapestre jött létre, mert a szervezet a rendszerváltást követően szeretett volna ennek a térségnek segítséget nyújtani. Mint ahogyan tette 1956 után, amikor 900 magyar fiatal helyezték el amerikai egyetemeken.

Húsz éven keresztül amerikai vezetők álltak az iroda élén. Hogyan esett a választás Önre?

– Az volna a jó, ha mindenki úgy kerülne vezető pozícióba, mint én: addig dolgozik, amíg egyszer csak kinevezik. Tudom persze, hogy ez nem mindig ilyen egyszerű. Olyan típus vagyok, aki szeret dolgozni, hajtja a lelkesedés, évek hosszú során keresztül következetesen, a színvonalból nem engedve teljesít, akkor is kezdeményez, ha az többletmunkával jár, és nem nyugszik, amíg meg nem valósítja azt, amit kigondolt. Az elismerés következmény, nem cél.

Semmi rokoni összeköttetés, netán pártkapcsolat?

– Semmi. Csak az elismerés és a felelősség, ami a beosztással jár.

Mesebelien hangzik. Játsszik, játszhat munkájában valamilyen szerepet az, hogy magyarként vezeti az irodát? Avagy egész Európát kell szem előtt tartania?

– Az utóbbi érvényesül. Az IIE számára Magyarország egy az európai országok közül. Szerencsés véletlen, hogy magyar vagyok, és hogy Budapesten van az iroda. Az ember persze nem tagadja meg saját magát, de nem azért, mert úgy akarom, a többi ország rovására, hanem, mert úgy sikerül. Példaként említem a New York University (NYU) Abu Dhabiban indult campusát. Az NYUAD egy egyedülálló felsőoktatási modell, az ún. Global Network University része, amelynek a világ 12 pontján vannak kapcsolatos képviseletei. Az anyaegetem mellett az Abu Dhabiban létesült, elit képzést nyújtó campus is belépőpont a hálózatba – akik oda felvételt nyernek, azok elérik nemcsak New Yorkot, de az egész hálózatot, számukra az egész világ lesz az osztályterem. Ez fantasztikus leképezése annak, ami felnőtt korukban, a globális világban

várja őket. A négyéves képzés során a világ legjobb oktatóival találkozhatnak a legjobb hallgatók. Mi kaptunk felkérést arra, hogy Európa-szerint felkutatassuk az ide esélyes diákokat, és segítsük őket az igen szigorú felvételi folyamat során. Az induló évfolyamra az egész világról összesen 100 diákot vettek fel, ebből hét magyar volt, és a második, harmadik induló osztályba is évenként öt-öt került be, ami elképesztő eredmény ebben a versenyhelyzetben. A visszajelzések szerint szeretik a magyar hallgatókat. Az a tapasztalatunk, hogy Amerikában is nagyon megállják a helyüket.

Ha már ennél tartunk: az elmúlt években némi visszaesés érzékelhető a magyar-amerikai kapcsolatokban. Az Európai Unió-s tagsággal megnyíltak előttünk a kontinens egyetemei, Amerika messze van, ráadásul nemzetközi politikáját erőteljes értelmiségi kritika övezi. Az IIE igazgatói székéből hogyan látszik mindez?

– Amerika vonzó maradt, de valóban jellemző, hogy beállt az egyensúly. A '90-es években úgy gondolkodtak a diákok, hogy minél messzebb mennek, annál jobb. Amerika volt a nagy kaland, a csúcs. Az európai mobilitási programok beindulásával kiegyenlítettebbé és bővebbé vált a célszágok listája. Nincs okunk emiatt szomorkodni, nagyon fontos, hogy a diákok Európát is felfedezzék, megtapasztalják. A transzatlanti dimenzió azonban mindig megmarad, a felsőfokú amerikai képzés nagyon magas színvonalú, olyan szellemi műhelyekkel, laboratóriumokkal rendelkezik, ami egy nemzetközi karriert ambicionáló diák számára szinte kikerülhetetlen. Másrészt az sem elhanyagolható szempont, hogy az amerikaiak hova mennek továbbtanulni, és Európa az első számú célpontjuk. Magyarországon is növekszik a számuk, már meghaladja a kiutazókért. Az egyetemeknek óriási felelősségük van abban, hogy befogadó intézményként megfelelő számú és színvonalú angol nyelvű képzést tudjanak kínálni.

A legkisebb elmarasztalás emiatt éppen a Debreceni Egyetemet érheti, hiszen itt tanul a legtöbb külföldi diák Magyarországon. Mit tud tenni az IIE a kétoldalú kapcsolatok bővítéséért?

– Különböző programjaink, kiadványaink, és tagszervezetünk révén is tudunk segíteni. Amerikában szinte minden jelentős egyetem csatlakozott hozzánk, ami hatalmas adat- és információs bázis. Az IIE Global Partnership Service (GPS) szolgáltatása kimeríthetetlen forrás a kapcsolatépítésben. Csak élni kell vele.

Nyelvtudás, önállóság, kreativitás – a siker hozzávalói

Beszélgetés Árnyasi Mariannal,
az Agrártudományi Egyetem öregdiákjával

Árnyasi Mariann (jobbról a második) 1998-ban diplomázott
a Debreceni Agrártudományi Egyetemen.

Jelenleg is az DE Agrár- és Gazdaságtudományok Centrumának munkatársa,
de oktatói tevékenysége mellett többek között Norvégiában foglalkozik
genetikai kutatásokkal, és nagyszerű példája annak, hogyan lehet sikeres
egy frissen végzett debreceni diák.

■ KOVÁCS DOROTTYA

A diploma megszerzése után rögtön az egyetemen helyezkedett el?

Árnyasi Mariann: Igen. Néhány évvel a tanulmányaim befejezése előtt indult el a PhD-képzés a hazai egyetemeken. 1998-ban, az akkori Állattenyésztés- és Takarmányozástani Tanszéken olyan PhD-témát hirdettek, amely felkeltette az érdeklődésemet, valamint a későbbi PhD-témavezetóm is olyan jövőbeli lehetőségeket vázolt fel számomra, amelyek együttes hatására úgy döntöttem, mindenképp megpróbálom a kutatást, hiszen tulajdonképpen mindig is ez érdekelt.

Ön szerint miben változott a helyzet, amikor az agrárképzés is a Debreceni Egyetem része lett?

Á. M.: Szélesebbé vált a képzési skála, hiszen azóta közösen működtetnek szakokat különböző karok. A hallgatók számára nagyobb lett az átjárhatóság a szakok, sőt karok között is, illetve az egyesülésnek pozitív hatása volt az oktatók és kutatók közötti együttműködésre

is. Megteremtette a lehetőséget arra, hogy a különböző, de bizonyos pontokon összekapcsolódó oktatási és kutatási területek kiegészítsék egymást, dolgozók pedig együttműködjenek.

Talán egyetérthetünk benne, hogy nagyon jó hírű a képzés az Agrár- és Gazdaságtudományok Centrumában. Mi az, ami ennyire sikeressé teszi?

Á. M.: Úgy gondolom, ennek több oka is van. Az egyetem oktatói, kutatói sokat fordítanak kutatásra, amibe igyekeznek a hallgatókat is bevonni, és a legfrissebb eredményekkel megismertetni őket. Továbbá fontos azt is megemlíteni, hogy nagyon jó nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezünk, a diákoknak számos lehetőségük van tanulmányaik egy részét külföldön folytatni. Egy külföldi tanulmányút pedig nemcsak a szakmai tudásanyag szélesítését segíti, emellett önállóságra nevel, növeli a kreativitást, talpraesettséget, önbizalmat, széles látókört ad, illetve rendkívül jó lehetőség a külföldi kapcsolatrendszer kiépítésére.

Öregdiákként másként látja az oktatást az egyetemen, mint amikor még ön is a hallgatók között ült?

Á. M.: Igen. Úgy érzem, régebben sokkal szigorúbb szabályok voltak érvényben az egyetemen, és más volt a tanár-diák viszony is. Persze az is lehet, hogy ezt mindenki így gondolja, és akik most végznek, tíz év múlva hasonlólt mondanak majd. A világ folyamatosan változik, a társadalom és a gazdaság is, és az oktatás megpróbál lépést tartani ezekkel a változásokkal. Amikor én diák voltam, nem lehetett például tárgyakat halasztani: ha valakinek nem sikerült egy tárgyat teljesítenie, várnia kellett egy évet minden más tárggyal is, abszolút passzívan, hogy a következő évfolyammal újra felvehesse az egyetlen sikertelen tárgyat. Nem volt mese, tanulni kellett. Most legfeljebb az adott tantárgyat kell ismételni, és kicsit csúszik az ember az arra épülő tárgyakkal, így korántsem akkora a nyomás a hallgatókon. Másrészt így a diákok nem esnek ki a tanulásból. A ma működő rendszer sokkal rugalmasabb a tárgyak választását illetően is. Természetesen most is vannak kötelezően teljesítendő kurzusok, de széles a választható tárgyak köre is, így a diákoknak lehetőségük van érdeklődési körüknek megfelelő irányban fejleszteni képességeiket. Az európai egyetemek közötti átjárhatóság pedig, azt hiszem, végképp nagyszerű lehetőség a ma tanuló diákoknak, amelyet érdemes kihasználni.

Ha jól értesültünk, ön nemzetközi genetikai kutatásokban is részt vesz. Min dolgozik jelenleg?

Á. M.: Így igaz. Bár a DE AGTC tudományos főmunkatársa vagyok, tettem egy kisebb kitérőt is. Jelenleg a Norvég Élettudományi Egyetemen dolgozom (Norwegian University of Life Science, Centre for Integrative Genetics, Norvégia). Itt egy olyan kutatócsoport tagja vagyok, amely nemzetközileg is vezető szerepet játszik a lazac, a szarvasmarha és a sertés genom/genetika kutatásában. Elsősorban a termelési tulajdonságaikat (betegségekkel szembeni ellenálló képesség, tej/hústermelő képesség... stb.) vizsgáljuk. Célunk a meghatározó genetikai háttér jobb megismerése, majd az új ismeretek alkalmazása a gyakorlatban a gazdaságosabb és hatékonyabb termelés érdekében.

Mit gondol, hogyan lehet sikeres minél hamarabb egy frissdiplomás, aki önként kerül ki a nagyvilágba?

Á. M.: Az egyik legfontosabb, hogy ismerjen egy idegen nyelvet. Ezt nem lehet elégszer hangsúlyozni. A másik fontos dolog, hogy legyen "ötéves terve". Bár a gondolat a szocialista rendszert idézi, mégis meggyőződésem, hogy közép- vagy hosszútávú terv nélkül nem lehet építkezni. Ha az ember tudja, hogy mit szeretne elérni öt-hat év múlva, akkor az mindig ott motoszkál majd a fejében, ott lebeg a szeme előtt, és mindennap a célja elérése érdekében dolgozik. Az életben folyamatosan választott előtt állunk, jönnek-mennek a lehetőségek, így ha döntéshelyzetbe kerülünk, hosszútávú célunk ismeretében mindig azt az utat választjuk majd, amely annak eléréséhez visz minket közelebb. Ha viszont nem tudjuk, mit akarunk a jövőnkkel, akkor hol jobbra indulunk tovább, hol balra, csak épp előre nem jutunk. A harmadik fontos dolog, hogy mindig próbáljunk a legjobb tudásunknak megfelelően dolgozni, és a lehető legtöbbet tanulni ott, ahol épp vagyunk.

Mik azok a készségek, amelyeknek a megszerzésére mindenképp szükség van a boldoguláshoz az egyetem nyújtotta tudás mellett?

Á. M.: Mint ahogy már fentebb említettem, a nyelvtudás kulcsfontosságú. Fontosnak tartom még a jó kapcsolatteremtő készséget, és a kollégák iránti tiszteletet is. Nagyon lényeges az önállóság és a szorgalom. Ne várjunk arra, hogy majd valaki bekopogtat az ajtónkon és mindennap elmondja, mit tegyünk, vagy megoldja helyettünk az előttünk álló feladatokat. Persze egy sikeresen megírt és megvédett doktori disszertációhoz sem elég a doktorandusz maximális hozzáállása. Nagyon sok függ a körülményektől és a kínálózó lehetőségektől, ezek nagy része pedig a témavezető tanáron múlik. Én szerencsésnek érzem magam, mert az én témavezetőm, Prof. Jávör András mindenben maximálisan támogatott, ami a munkámban való előrehaladásomat rendkívüli mértékben segítette. Már a PhD-tanulmányaim első évében bemutatott a szakma fontos hazai szereplőinek – gyakorlatilag körbeutaztuk az országot. Tőle folyamatosan olyan feladatokat kaptam, amik fejlesztették az önállóságomat, kreativitást igényeltek, és sok önbizalmat nyertem ezek megoldásából. Többször vettem részt nemzetközi genetikai kurzusokon többek között Kanadában és Spanyolországban, továbbá fél évet töltöttem vendéghallgatóként a Norvég Élettudományi Egyetemen, ahol most is dolgozom. A jelenlegi munkám is a PhD-évek alatt kiépített nemzetközi munkakapcsolatok gyümölcse.

Végül, a sikeres életpályához a legnagyobb segítséget a biztos családi háttér nyújtja. Hálás vagyok a sorsnak, hogy nekem ez is megadatott.

Best in Class egyetemünknek

Hatszázötven partneregyeteme közül elsőként a Debreceni Egyetemnek ítélte a Best in Class minősítést a Deutsche Telekom az egyetem és az IT Services Hungary (ITSH) közötti kiváló együttműködés elismeréseként. A díjat közösen mutatta be szeptember 24-én Fábián István rektor és Bóthe Csaba, az ITSH ügyvezető igazgatója.

■ BÉRES ZSUZSA

A Deutsche Telekom két évente értékeli a cégcsoport nemzeti egyetemi együttműködéseit. A cég idén a T-Systems International 100%-os tulajdonában lévő leányvállalatot, az IT Services Hungary kapcsolatát is megvizsgálva döntött arról, hogy a kiváló együttműködés elismeréseként a kitüntető címet elsőként a Debreceni Egyetemnek ítéli oda. A döntést átfogó kutatásra és statisztikai adatok elemzésére épült, amely megvizsgálta – többek között – az intézményben kifejlesztett szabadalmak mennyiségét, a vállalatnál szakmai gyakorlatot végző, illetve munkát vállaló diákok számát és a cég alkalmazottai közül az egyetemen tanulók arányát.

Az IT Services Hungary az oktatás színvonala, kiemelten az informatikai és nyelvi képzése miatt választotta partnerének a Debreceni Egyetem Informatikai Karát még 2007-ben. A közös szakmai munka eredményeként 2009 szeptemberében két informatikai specializáció indult, amelyek lehetőséget nyújtanak a nyelvismerettel rendelkező, nem informatika szakos hallgatók képzésére. Az Informatikai Karon csaknem 2300 hallgató tanul, de évről évre 30-50, nyelveket jól beszélő bölcsész-hallgató is részt vesz informatikai specializáción.

2011-ben létrejött az Infokommunikációs Rendszerek Üzemeltetése Kihelyezett Tanszék, amely megteremti azokat a feltételeket, amelyek összehangolják a kutatást és az oktatást a piacképes tudással. Kiemelt célja a mérnök-informatikus, programtervező informatikus és gazdaság-informatikus szakos hallgatók képzési színvonalának emelése, valamint a gyakorlati oktatás, a gyakorlat oldaláról elvárt alapvető kompetenciák fejlesztése. Az IT Services Hungary munkatársai előadásokkal, bemu-

tatókkal rendszeresen részt vesznek az Informatikai Kar által szervezett Informatikai Szakmai Napokon.

A díjat korábban Ingo Dahm, a Deutsche Telekom Nemzetközi Akadémiai Kapcsolatok vezetője adta át Páles Zsoltnak, a Debreceni Egyetem tudományos rektorhelyettesének és Terdik Györgynek, az Informatikai Kar dékánjának. A mostani eseményen a nagyközönségnek is bemutatták a díjat.

– A Debreceni Egyetem olyan tudományos partner, amely az ITSH számára magas színvonalon képzett szakmai utánpótlást biztosít a megfelelő számban. Ebből a szempontból – összehasonlítva a többi oktatási kapcsolattal – a Debreceni Egyetem bizonyult a leghatékonyabbnak – hangsúlyozta Ingo Dahm.

– Az egyetemen arra törekszünk, hogy olyan szakembereket képezzünk, akik biztos tudással felvértezve, minden tekintetben felkészülten, versenyképes diplomával lépnek ki a regionális, az országos vagy akár a nemzetközi munkaerőpiacra – fogalmazott Fábián István. A rektor szerint az egyetem fontos feladata, hogy széles körű kapcsolatokat építsen ki a gazdasági élet meghatározó szereplőivel.

– A csaknem 50 ezer dolgozót foglalkoztató T-Systems 100 százalékos tulajdonában lévő ITSH Budapest után Debrecenben nyitotta meg második telephelyét, ahol ma már 1200-an dolgoznak, és ez a létszám tovább bővül – nyilatkozta Bóthe Csaba, az ITSH ügyvezető igazgatója. A Debreceni Egyetemmel kialakított együttműködés folytatása és fejlesztése toborzási stratégiánk meghatározó eleme. Örömmel szolgál, hogy az egyetem vezetése nyitott a cégünkkel való együttműködésre és partner az új kezdeményezésekben.

Kutatóegyetem – elitegyetem

Öt tudományterület 118 kutatócsoportja vett részt a Debreceni Egyetem közelmúltban lezárult kutatóegyetemi projektjében, amelyben két év alatt hárommilliárd forint uniós támogatás felhasználásával a kutatások finanszírozása mellett eszközbeszerzés is megvalósult. A program záró-rendezvényét 2012. október 18-án tartották a Főépület Aulájában.

■ BÉRES ZSUZSA

A kutatóegyetemek létrehozásának célja az volt, hogy – német mintára – olyan elitegyetemek jöjjenek létre, amelyek kutatási eredményeiket az oktatásba is képesek közvetíteni.

Az intézmény 2010 áprilisában nyerte el a kutatóegyetemi címet, az ezzel járó elitegyetemi rangot, amelyhez indulásként közel hárommilliárd forint összegű, két évre szóló uniós támogatás társult.

A kiemelt területek a molekulatudomány, a fizika, számítás- és anyag-tudomány, az egészség- és környezettudomány, a molekuláris medicina, valamint a nyelvtechnológia és bioetika voltak. A fókuszterületeket a megelőző tíz év pályázati és tudományos eredményei alapján választották ki. A fő szempont az volt, hogy azok a területek részesüljenek plusz finanszírozásban, ahol a legjobban hasznosul a támogatás és ahol nemzetközileg is jegyzett eredmények érhetők el.

– Az elnyert támogatás lehetőséget biztosított arra, hogy a legversenyképesebb alapkutatásainkat reprezentálva a kiemelkedően eredményes kutatócsoportok és fiatal kutatók számára optimális feltételrendszert teremtsünk. Szellemi tőkénkkel jól gazdálkodtunk, mutatja mindezt a kiemelt területeken működő kutatócsoportok sikere, a bevezetett nemzetközi külső értékelések eredménye – fogalmazott az egyetem számára jelentős fejlődést biztosító szakmai tevékenységről Fésüs László. A kutatóegyetemi program vezetője kiemelte, hogy a két év során 500 millió forintból 115 műszert szereztek be, így egyebek mellett a legkorszerűbb mérőeszközökkel és az összejték tanulmányozásában használatos műszerekkel gyarapodott az egyetem.

– Elsődleges célját elérte az egyetem, hiszen közelebb került a vezető európai elitegyetemek tudományos teljesítményéhez. Az egyetem felelősen döntött, amikor ezekre a fókuszterületekre koncentrált a támogatást, hiszen nemzetközi szinten is jelentős tudományos eredményeket tudtak elérni – mondta Fábián István. A rektor szerint a projekt sikere az, hogy is bebizonyította, hogy jó döntés volt a Debreceni Egyetemet a kutatóegyetemek közé sorolni, a jövőben pedig az intézmény méltán pályázhat a kiemelt kutatóegyetemi státusra és az ezzel járó – a minőségi kutatást díjazó – többletforrásokra.

A több mint két éves program zárórendezvényét 2012. október 18-án tartották a Főépület Aulájában. A záró-rendezvényen mind az öt fókuszterület (Molekulatudomány, Fizikai-, Számítás- és Anyagtudomány, Egészség- és Környezettudomány, Molekuláris Medicina, valamint Nyelvtechnológia és Bioetika) bemutatkozott. A projektvezetők, valamint témakörönként egy-egy fiatal kutató tartott előadást az elmúlt két év eredményeiről.

Az elmúlt két éves támogatási időszakot az egyetem a hosszú távú kutatóegyetemi program első állomásának tekinti. Amennyiben a Debreceni Egyetem továbbra is elnyeri a kiemelt kutatóegyetemi rangot, akkor a jövőben is jelentős összegű forrás áll majd rendelkezésre a megkezdett munka folytatására. Fábián István rektor szerint fontos, hogy az egyetem fenntartsa a kutatóegyetemi struktúrát, valamint a most véget érő időszak eredményeként kialakult belső elosztási, pályázati és értékelő rendszert, hiszen mindez növeli a nemzetközi szintű felzárkózás esélyét, és hosszú távon biztosíthatja, hogy a nemzetközi rangsorokban még előkelőbb helyet szerezhesen a Debreceni Egyetem.

A jövőben több milliárd forintos pluszforráshoz juthatnak a kiemelt vagy kutató minősítést elnyerő felsőoktatási intézmények. A felsőoktatási törvény alapján már zajlik az egyetemek és főiskolák minősítése a Magyar Tudományos Akadémia és az akkreditációs bizottság bevonásával. A kutatóegyetem, a kutatókar és az alkalmazott kutatások főiskolája címetek elnyerő intézmények igen jelentős, több milliárd forintos többlettámogatásra számíthatnak a jövő évtől. A minősítés eredményeire legkésőbb jövő januárig várni kell.

„Az életünk nagyon sok apró dologból tevődik össze” – mondja a részecskefizikus

„Az életem tudományos szakasza jól elkülöníthető három részre: egy aktív kutatói, majd oktatói pálya, és aztán tudományszervezés, tudománypolitika.”

Hatvanéves Pálincás József, a Debreceni Egyetem tanszékvezető kutatóprofesszora, volt oktatási miniszter, aki 2008 óta a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

■ SZABÓ LÁSZLÓ

„Általános nézetem, hogy egy bizonyos pozícióban nem szabad nagyon hosszú időt eltölteni, mert az rutinná teszi a dolgot, nem érezzük a hiányát, hogy a dolgokon változtassunk” – vallja Pálincás József, aki az elmúlt évtizedekben kutatói, egyetemi oktatói, tudományszervezői és politikusi szerepkörben egyaránt formálta nemcsak intézményeit, de a közgondolkodást is.

„Az ember életében vannak különböző szakaszok: az elsőt nagyjából 1977-87-ig definiálom, akkor gyakorlatilag ki se jöttem a laboratóriumból, csak a kutatással foglalkoztam”, s közben eltöltött két évet az Egyesült Államokban is. 1990-ben Berényi Dénes, a debreceni Atommagkutató Intézet akkori igazgatója arra kérte, helyetteseként segítse a munkáját. 1991 januárjától – pályázat útján – választották igazgatónak, s közben folyamatosan haladt előre a tudományos fokozatok ranglétráján. „A kutatásoktól ekkor sem szakadtam el teljesen, igazgatóként viszont szembekerültem olyan tudományszervezési kérdésekkel, amelyek túlmutatnak a napi kutatómunkán, például azzal,

melyik kutatási irány kapjon többlettámogatást. Mindegyik nyilván nem kaphat, mert annyi pénz nincs. Van, aki kellő megfontoltsággal, határozottan és gyorsan tud dönteni, és nyilván vannak olyanok, akik a döntés felelősségétől megijednek. Azt gondolom, nekem igencsak volt nehézségem a döntések meghozatalában” – emlékezett vissza Pálincás professzor, akinek kezdeményezésére lettek jelentősebbek a részecskefizikai kutatások az Atommagkutató Intézetben – világszínvonalúvá válva az évek alatt.

1998-ban a CERN-ben, a világ legnagyobb részecskefizikai laboratóriumában dolgozott, amikor megkeresték azzal az ajánlattal, hogy az új kormány oktatási minisztériumában, először négy évig politikai államtitkárként, majd miniszterként dolgozzon.

A nagy ívű karrier egy borsodi kis faluból, Galvácsból indult. „Az általános iskolában minden iránt érdeklődtem, különösebb elképzelésem nem volt arról, mit fogok csinálni felnőttként. A plébánia káplánja, aki hittan órákat tartott az iskolában, javasolta szüleimnek, hogy a Kecskeméti Piarista Gimnáziumba menjek továbbtanulni. Itt kerültem egy olyan közegbe, ami szellemileg nagyon inspiráló volt. De itt

is nagyon sok minden érdekelt, gimnazistaként nem volt határozott elképzelésem arról, mit is akarok majd csinálni. Olyannyira nem, hogy még az egyetemi felvételi jelentkezéskor is hezitáltam, hogy közgazdaságtanra, matematikára vagy fizikára jelentkezsek. A matematikát nagyon szerettem, de a fizikát kicsit élet közelebbnek éreztem, azt pedig nem tartottam valószínűnek, hogy közgázra felvegyenek, ugyanis abban az időben jogi és közgazdasági egyetemre nehéz volt bejutni egyházi iskolából.”

Pálincás József a szegedi egyetem – nem tanári – fizikus szakán szerzett diplomát, az egyetemi világban mégis tanítania kellett. Hiába a nemzetközi kutatások, az intézményvezetői megbízatás, ezt mégis komoly kihívásként élte meg. „1997 januárjától a Kossuth Lajos Tudományegyetemen főállásban egyetemi tanár lettem. Már 1995-ben kineveztek egyetemi tanárrá a Kísérleti Fizikai Tanszéken, csak akkor másodállásban dolgoztam. A tanítást kezdetől fogva nagyon szerettem, igaz, úgy csöppentem bele, hogy nem jártam végig az egyetemi oktatói ranglétrát, egyetemi tanárként kerültem a katedrára. Érdekes érzés odaállni a hallgatók elé, előadást tartani úgy, hogy az ember előtte nem töltött el éveket tanársegédként, adjunktusként, docensként. Azok kemény évek voltak, nagyon-nagyon sokat kellett készülnöm az óráimra. Különbség van közöttük, hogy valaki a fizikának egy szűk területét rendkívül jól ismeri – ha nem is tud mindent, de annyira otthon van, hogy arról bármikor képes előadni vagy beszélni –, és teljesen más, amikor a fizikának a széles területén úgy kell előadni a hallgatóknak, hogy meg is értsék, érdekes és inspiráló legyen. Az egyetemi oktatásban ez különösen nagy kihívás.”

A politikusi kitérő után 2002-ben már a Debreceni Egyetemre jött vissza egyetemi tanári állásába, és ettől kezdve ugyanúgy tanít a mai napig, mint azelőtt. 2007-ben a DE Tudományegyetemi Karok elnökeként irányította az akkor hét karból álló központot, majd 2008-ban meg-, 2011-ben újraválasztották az Akadémia elnökévé. „Ez a most már több mint négy év érdekes része az életemnek. Szervezőként, tudománypolitikusként itt hajtottam végre a legnagyobb mértékű változtatásokat. Az akadémiai törvény módosításának, az akadémia

adminisztrációjának és az intézményhálózatnak az átalakítását. Utóbbi még most is folyamatban van.”

Pálincás József örömmel emlékszik vissza gyermekkorára egyik lényeges fontosságú olvasmányára, amely a mai napig meghatározza a szemléletét: „Egészen kis koromban kezembe került Eva Curie-nek az édesanyjáról, Madame Curie-ről írt könyve. Nekem nagyon imponált az az eltökéltség, az az erő, az az állhatatosság, amivel az a lengyel kislány Európa egyik legismertebb tudósává válik. Az életünk nagyon sok apró dologból tevődik össze. Kell hozzá, hogy az ember tudja, mit akar, de legyen kellően nyitott arra is, mit hoz az élet. Én mindegyik szerepemben, jól éreztem és érzem is magam, nyugodtan állíthatom, mindig annak a közösségnek az érdekeit képviseltem, amelyik érdekében dolgoztam.”

„álmodozzanak együtt velem, amikor felnéznek az égre”

Amikor megkaptam a felkérést, hogy a Debreceni Egyetem alumni magazin számára mutassunk be a Debreceni Egyetemen végzett, fiatal, a szakmájában sikeres orvost, több potenciális interjúalany is eszembe jutott. Aztán másnap Garami Zsolt posztjai köszöntöttek a Facebookon, amint éppen a NASA houstoni központjában egy asztronautát tanít ultrahangozni. Ezután nem volt kérdés, hogy ezennel őt mutatjuk be a DEJa vu magazinban.

■ LÁNCZI LEVENTE

Mi vezetett az orvosi pályára, a DOTE-re?

– Azt hiszem, túl sokat kellett látogatnom a nagymamám hétvégeente a kórházban... Sokat beszélgettem az orvosokkal, akik mindig azt kérdezték, mi akarok lenni. Ciki lett volna mást mondani... Sokáig a műtétek és a szüléset érdekelt, az ultrahang egy késői szerelem. Amikor már az egyetemem között kellett választani, a nagybátyám meggyőzött, hogy Debrecen egy nagyon jó választás.

Úgy tűnik, ez utólag be is igazolódott. 1996-ban végeztél, egy új kor kezdetén voltál debreceni egyetemista. Milyenek voltak akkoriban az egyetemi évek?

– Mintha tegnap lett volna. Szerettem a 3-as koltit. Jó kis csoportunk volt. A legnagyobb utolsó élményem a Postás Üdülőben tartott búcsúbuli, ahol az egész évfolyam együtt ünnepelt. Én pedig másnap repültem Amerikába. Nemcsak az egyetemről búcsúztam akkor, hanem barátoktól, családtól is. Óriási élmény volt, minden csoport meghívhatta kedvenc tanárait. Szerencsére összetartó csapat voltunk, az évfolyamunkon mindenki ismert mindenkit.

A buffalói cseregyakorlatról szóló keretmegállapodás 1995-ben született. Te részt tudtál venni a buffalói cseregyakorlaton?

– Én még a „nem hivatalos” programon voltam. Ellenben büszkén mondhatom, hogy a szobatársam, Pirkó István (jelenleg a Mayo Clinic neurológiáján dolgozik) volt az első „hivatalos” buffalói diák. Ez most rosszul hangzik, hogy nem jöttünk haza. De érvényesülni egy idegen országban másfajta kihívás, talán sokkal nehezebb. Egyedül vagy, a családtól távol, és nem segít depressziós ellenszereként az itthoninál maga-

sabb fizetés sem. Visszatérve Buffalóra: akkora hatással volt rám, hogy szülés akartam lenni. Forgách Péternek köszönhetem ezeket az első élményeket. Ő egy gyöngyösi származású szemészorvos, aki '56-ban hagyta el Magyarországot és Buffalóban lett szemész, gyöngyösi diákokat támogatott. Szállást adott, és két hónapig a szülészetben dolgoztam. Buffalóban megismerkedtem Krisztinicz Iréne-nel és Ivánnal (szintén DOTE alumni), és így lettem az Amerikai Magyar Orvos Szövetség (azaz a Hungarian Medical Association of America, röviden HMAA) tagja is. Mára már annyira öreg vagyok, hogy a Board Of Directors tagja is vagyok. Folytatom a diákok cseregyakorlatát, emlékezve, hogy én honnan jöttem. Jelenleg is két magyarországi diák van gyakorlaton a houstoni kórházamban. Az életem első angol nyelvű előadását a hagyományos sarasotai HMAA konferencián 1995-ben tartottam. Azóta már a hasgörcseim elmúltak, és ha kell, a világ legnagyobb endovaszkuláris konferenciáján, a VEITH Symposiumon mondok el minden újdonságot a TCD-ről öt perc alatt!

A '90-es években Magyarország igazán szabad országgá vált. Te mégis a tengeren túl próbáltál szerencsét.

– Nem én kerestem az állást, mázlista voltam. Szomorú, hogy az országból el kellett mennünk a biztosabb megélhetésért. A jó munkához az kell, hogy ne azon rágódjak, hogyan fizetem ki az albérletem, hanem hogy hová vigyem a családom nyaralni! A toledói Medical College of Ohio intézetben töltött gyakorlat során felajánlottak számomra egy CT-kutatói állást. Az angoltudásomat akkor még gyengének éreztem, hogy felelősséggel betegeket merjek foglalkozni, de a sötét szoba, a magány és a kutatási téma segített, hogy elfogadjam az ajánlatot és készüljek a következő nagy lehetőségre.

Így vezetett az utad a radiológiához tehát. Hogy kezdél el az ultrahang-diagnosztikával foglalkozni?

– Amikor a CT-kutatást befejeztem 1998-ban, akkor jött a nagy kérdés: „Ki tud TCD-ézni?” Hallgatóként ebből akartam írni a diplomamunkámat, és nagyon hálás vagyok Csiba és Fülesdi professzoroknak, hogy annak idején időt szakítottak rám, mert most nem Houstonból beszélgetnék, az tuti. TCD-t először Fülesdi professzor úr adott a kezembe, az első absztraktomat is vele írtam. Csiba professzor úr pedig még hallgató koromban támogatott, én pedig segitettem neki az első magyar stroke konferencia szervezésében. Itt ismerkedhettem meg az azal az amerikai orvossal, akinél Ohio-ban a gyakorlatot töltöttem, majd később állást is kaptam tőle.

Szóval Ohio-ból Utahba vándorolt az egész orvoscsapatunk, és jó volt érezni, hogy alapító tagként visznek magukkal. Így fordult figyelmem az ultrahang, azon belül is a transcranialis doppler (azaz koponyán keresztüli áramlásmérés, röviden TCD) felé.

Így maradtam a két éves ösztöndíj után először „még egy évet”! 2005-ben hazaköltöztem a családdal kipróbálni, milyen itthon. A Semmelweis Egyetemen dolgoztam, megszereztem a radiológusi szakképesítést is. Csalódottan tapasztaltam azonban, hogy az agyi ultrahangot gyakrabban kellene használni, mint amennyire használták akkoriban. Amikor a választások után megint nem változott semmi, 2006-ban is csak ígérgetéseket lehetett hallani az egészségügy rendbe tételéről, akkor elgondolkoztam. Hiányoztam Houstonban, és 2006-ban vissza is csábítottak. Iszonyú jó érzés „kelleni”. Amikor telefonon azt mondják: „hiányzol, gyere vissza”! Másrészt szörnyű volt az interneten olvasni a hálapénzes történeteket, és megalázó ránk nézve, de még jobban az országra, hogy a gyógyítóknak kevesebb fizetés jár, mint egy buszsofőrnék. Külföldön a megélhetés biztonságával az elvárható munka is több lehet, és boldogan dolgozunk többet, többért.

Interjúnk fő apropóját azok a bizonyos Facebook-posztok nyújtják. Hogy kerül a csizma az asztalra – pardon, egy Debrecenben végzett orvos a NASA-hoz?

– A jó Isten szeretne volna, hogy egy magyar ultrahangozza az asztronauták agyát! Az úrkutatási dolgokat elég titkosan kezelik, és amíg nem voltam amerikai állampolgár, nem is osztották meg velem, illetve be sem léphettem a NASA-ba. Már 2005 óta dolgozom velük különböző projekteken: joystick-vezérelt ultrahangfejet, agyi erek keringését stimuláló fantomot készítettünk egy kutatócsapattal külsőként. 2011 óta kettős állampolgár vagyok, a NASA hívott is azonnal. Örömmel mentem – olyan ez, mint egy gyermekkori álom.

A sok utazás gondolkodtatott el azon is, hogy az egyik magyar készüléssel teszteljem magam repülés közben. Ez egy vérnyomásmérőhöz hasonló eszköz, amellyel az ereim életkorát, flexibilitását különböző légnyomásviszonyok mellett és magasságban méregetem. Sajnos, túl sokat utazok – szerencsére nem úrhajóval. Az elmúlt két hónapi repüléseimet el sem merem mondani: Vancouver, Sarasota, Párizs, London, Frankfurt, New York, Las Vegas, Québec. Konferenciák, műtéti konzultációk, kutatás – izgalmas a tudományos élet a sok meghívással, és élmény a pódiumon magyar cowboyként olyan dolgokat mutatni, amiket én csináltam először. A „Zsolt” nevet is egyre többen tudják kiejteni helyesen.

Imádom, amit csinálok, és talán még a NASA-s dolognál is büszkébb vagyok arra, amikor szívbillentyű-katéter behelyezése alatt a műtőasztalon kialakuló stroke-ot detektálok, és fél órával később már ki is vesszük a vérrögöt az agyból, a páciens pedig pár nap múlva a saját lábán, boldogan távozik a klinikáról. Viszont a NASA-s kutatásnak nagy hatása volt a mindennapi munkámra is: próbálom megfejteni a szédülés, testpozíció és a légzésvisszatartás kapcsolatát, de ezt majd egy debreceni előadáson mondom el hamarosan.

Mire tanítottad az asztronautákat? Milyen tudományos vagy épp gyakorlati haszna várható?

– Egy orvoskolléga is tagja lesz a következő asztronauta-csapatnak, őt képeztem ki a TCD használatára. Persze folyamatos összeköttetésben leszünk, és a Földről figyeljük, irányítjuk majd, amikor az agyi ultrahang-protokollt végzi. A súlytalanság állapotában a keringés annyira megváltozik, hogy a különböző testrészek megduzzadnak, sőt az agyi funkciók sem működnek az első pár napon. Próbáljuk megfejtetni, hogy a vénás áramlás zavart tudjuk-e az űrben vizsgálni. Számomra talány, hogy eddig ezzel miért nem foglalkoztak, és csak a látóideg-vastagság mérését végezték. Szív- és végtagi ultrahang-protokollok már voltak használatban eddig is. Elmondhatatlan az űrállomás moduljában tanítani egy asztronautát, és már nagyon várom, amikor először az űrben ultrahangozunk. December 19-re várható a kilövés, szép karácsonyi és szülinapi ajándék lesz! Véletlenek ugyebár nincsenek...

Milyennek látod az orvoslás jövőjét? Hol helyezkedik el benne az ultrahang-diagnosztika?

– Biztos vagyok abban, hogy a vérnyomást és szabályozását az agyi áramlás tanulmányozásával jobban meg tudjuk majd érteni. Azt hiszem, nagyon jó kézzel és masinával pontosan lehet diagnosztizálni. A houstoni szabályok egyike: „Zsolt always right!” – nem emlékszem túl sok esetre, amikor tényleg nem volt egyetértés az ultrahangom és egy másik diagnosztikai technika között. Nagyon jól szűrünk, és a másik dologgal is hadd dicsekedjem: a Földön – nem a Marson – én végeztem először az agyi MR-angiográfia (a koponyán belüli artériák MR-rel történő megjelenítése) és transcranialis duplex ultrahang képalkotás (TDI) fúzióját 2009–2010-ben egy GE E9-es masinán. Tehát az MRI és az ultrahang fúziós képével egyszerre két modalitással vizsgálunk! Folyt. köv., remélem – egyszer majd itthon is. 2014-ben egy Fulbright-ösztöndíjjal tervezem meglátogatni alumni intézményemet! Addig is javaslom a Debreceni Egyetem alumni magazin olvasóinak, álmodozzanak együtt velem, amikor felnéznek az égre, és éppen elmegy a Nemzetközi Űrállomás felettük. „Sky is no longer a limit!”

Lesz benne néhány Nobel-díj, de az nem én leszek...

Holb Imre 1973-ban született. A Debreceni Agrártudományi Egyetemen szerzett okleveles agrármérnöki, mérnöktanári és növényvédelmi szakmérnöki diplomát. Az AGTC habilitált docense, a MÉK Kertészettudományi Intézetének vezetője, az MTA Növényvédelmi Kutatóintézetének tudományos tanácsadója. Talentum Akadémiai Díjas. A fenntartható gyümölcsstermesztés fejlesztésében ért el olyan alap- és alkalmazott kutatási eredményeket, melyeket a nyugat-európai gyümölcsstermesztési szektor növényvédelmi gyakorlata közvetlenül is hasznosít. Két gyereke van, nem törekszik a Nobel-díjra, de talán komolyan vette, amiket iskolás korában a tudósok, kutatók életrajzaiban olvasott.

■ BENE KORNÉLIA

Menjünk vissza egy picit az időben: hogyan került éppen erre a területre, miért éppen a növényvédelem lett a nagy szerelem?

Holb Imre: Az alma mater tulajdonképpen az akkori Agrártudományi Egyetem volt, innen indultam el, ennek az előzménye viszont a Pallagon most is meglévő mezőgazdasági szakközépiskola, a Balásházy. Voltaképpen egyenes volt ez a pálya az egyetemig, a növényvédelem pedig úgy került képbe, hogy mindenképpen valamilyen kémiai vonatkozású dolgot szerettem volna választani és akkoriban a kemikáliák használata eléggé elterjedt volt, tehát veszélyes üzemnek számított a növénytermesztés. Aki vegyszerekkel dolgozott, komoly egészségügyi kockázatnak volt kitéve, tehát az ismeretanyag összefüggött az ember-élettel. Pontosan ilyen szakirány akkor nem indult az egyetemen, indult viszont növényvédelem, úgyhogy a kérdés meg is oldódott. Mégsem a klasszikus agrárterületet választottam, ami ebben a térségben a búza, kukorica köré összpontosult, hanem a kertészet irányába mozdultam el. Szólták mondani, hogy ez bonyolultabb, mert itt vannak a fás növények vagy az évelők, ahol több évig kell ugyanazzal a növényvel hathatósan foglalkozni. Szántóföldi növénynél ez egy év és utána váltunk.

Miért a kertészet?

– Ha nagyon vissza akarnék menni, a családi háttérben a mezőgazdasági indíttatás erős volt. Gyerekkoromban nagy kertünk volt, sok-sok gyümölcsfával, zöldséggel, úgyhogy természetes volt számomra ez a közeg.

Hol töltötte a gyerekkorát?

– Debreceni vagyok, tehát ebből a szempontból minden ideköt. A szerencse is közrejátszott: pontosan akkor volt a kísérleti telepen egy fiatal telepítés, ami akkor termést hozott és erre kellett, hogy épüljenek doktorandusz hallgatók. Ez körülbelül abban az időszakban volt, amikor az egyetemek nyitottak Nyugat-Európa felé. A Tempus program keretében sikerült kapcsolatokat kialakítani hollandiai egyetemekkel, ez volt az a pont, ami nagyon-nagyon meghatározza szerintem a további történéseket az életemben. Itt ugyanis egy szemléletbeli változást kapott az ember. Ma is azt mondom, ha egy fiatal komolyan

tudományos dologgal akar foglalkozni, akkor néhány hónapot, évet mindenképpen töltsön kinn egy vezető egyetemen. Ott kap egyrészt nagyon hasznos instrukciókat, másrészt olyan szemléletet, vagy felismerést, hogy amit itt, külföldön meg tudok csinálni, azt esetleg otthon is meg tudnám. Olyan világlátást szerez a fiatal, amiből az itthoni hozzáállása is nagyon pozitívan alakul. Én abban az időszakban voltam külföldön, amikor Magyarország még Kelet-Európa volt. A kelet-európaiaknak, különösen az agrár szakterületen bizonyítaniuk kellett. Komoly követelmények voltak, és mivel ott a feltételek, a körülmények sokkal kedvezőbbek voltak, mint az itthoniak, ez még inkább inspirálta az embert.

Mennyi időt töltött Hollandiában?

– Ezek nem voltak folyamatos ott tartózkodások, de volt egy egy 6 éves periódus, amikor minden évben legalább 3 hónapot töltöttem kinn. Amikor itthon nem volt oktatási szezon, akkor ott próbáltam dolgozni. Előfordult, hogy már tavasztól elkezdődött, a vizsgaidőszaktól. Persze, akkor meg is tehettem, mert olyan státuszban voltam, hogy nem vittem tantárgyakat, tehát májustól szeptemberig – ha szerencsém volt – meg lehetett ezt oldani. Később, amikor vezető oktató lettem, ez a szabadság „elmúlt”, mert akkor már tárgyakat kaptam, és itthon számítottak rám. Hollandiában voltak területek, amelyek kezdetben közösek voltak, és mivel egyéni ötleteket is sikerült beletennem, amikkel ott, Hollandiában nem foglalkoztak, folyamatosan visszahívtak. Ez többszöri vendégkutatói státuszt jelentett, ösztöndíjakat és egy idő után partnerségek alakultak ki különböző európai programokban. Tehát amikor nem volt megoldható, hogy hosszabb hónapokat tudjak kint lenni, akkor egy-egy projekt keretében dolgoztunk együtt, ahol az egyik partner volt Magyarország, a másik Hollandia és gyakran Németország. 2006-ban stabilizálódott úgy a helyzetem, hogy a Debreceni Egyetemen docens lettem és onnantól indultak azok a tudományos, illetve innovációs projektek, amikor itthon volt munka és csak néhány hetes vagy napos utazásokra volt szükség.

A középiskola előtti időszakra visszatérve, rendben van, hogy kertészházban éltek, de ez még önmagában talán kevés ahhoz, hogy egy ka-

masz fiú a mezőgazdaságot válassza. Ráadásul a tudományos kutatásokra adja a fejét. Mi indította mégis erre a területre?

– Az igazság az, hogy az agrárszakmának akkoriban igen magas presztízse volt. Két szakterület volt, az egyik az orvosok, a másik az agrármérnökök, ahol egy végzettre 3-4 álláshely jutott. Mire én végeztem, a rendszerváltással ez megfordult. Persze, az egyetemi kutatói pálya a középiskolából még olyan messzi dolognak tűnik, főleg az elején. Mondogatták ugyan, hogy aki ilyen kitarthatóan tanul-dolgozik, abból előbb-utóbb valami feltaláló, kutató, vagy ilyesmi lesz, de ezek álmokképként maradtak meg. Voltak azért előzmények, pl. a középiskolában, elsős vagy másodikos lehettem, amikor Szent-Györgyi Albertnek jelent meg egy könyve. Szokás volt akkoriban, hogy az iskolai rendezvényeken az évfolyamelsők, a kiemelkedő diákok könyvjutalmakat kaptak, én mindig ilyen tudományos témákban kaptam könyvet. Elkövettem azt a hibát, hogy amit kaptam, azt el is olvastam. A kutatók életrajzait szerettem. Elképzelhető, hogy komolyan vettem őket? Így utólag már nem tudom. Egyébként nagyon nehéz ma megítélni egy kutatót: a mindennapi dolgokat, autót, házat, életszínvonalat párhuzamba állítani a tudományos élettel. Van erre egy kifejezés, a használdozati költség. Ez egy ökonómiai fogalom, de ezt a saját dolgaimra is szoktam használni. A lényege, hogy az ember előre befektet valamennyi energiát, hogy ez később megtérüljön. Téhát feláldozzuk a korábbi időket egy jövőbeliért. Én a kutatói pályát úgy látom, hogy előbb beáldozunk 20-30 évet és talán azt követően ennek meglesznek az eredményei. Az az igazság, hogy korábban mindez nagyjából átlagos teljesítménnyel is működött. Ma csak és kizárólag az egyéni kiváló életpálya mentén működhet. Az ilyeneket mind az Európai Unió, mind Magyarország nagyon elismeri. Itt van pl. a Lendület program vagy az MTA kutatóhálózati program, ahol egyéni kiválósággal rendelkező fiatalokat próbálnak segíteni. Én ezek egyikebe sem tartozom.

De azért nem véletlenül mondhat magának jó néhány díjat, elismerést. Ön nagyon szerény ember, a szobája falán sincsenek ott az oklevelek, elismerések.

– Azt valom, hogy hiába gondolom én magamról, hogy milyen kiváló vagyok. Akkor érek valamit, ha a külvilág fedezi fel a kiválóságot. Az eredmények akkor érnek valamit, ha tovább tudnak generálni egy kutatói közösséget, egy újabb csoportot. Annak az intézménynek a hírnevét tudja így a kutató öregbíteni, amelyikben dolgozik és nem csak a hírnevét, hanem az intézmény pályázati megítélését, pályázati kapacitását is tudja ezzel növelni. Valami olyasmit tud produkálni, amire a világ más pontján is felfigyelnek. Persze, jó lenne, ha ez éppen a Nobel-díj lenne.... De hát azért sok más dolog is van. Szólták mondani, hogy a serdülőkori naivitáson túl kellene lenni, de szerintem kellene olyan realitásnak tűnő célok, amik túlmutatnak egy szokványos pályán. Főleg akkor, amikor az egyetemek léte az elvonások miatt fenyegetve van, az egyéni kvalitások jelenthetnek kiutat. Van egy díjam, az MTA Talentum Díja, ennek kuratória 35 év alatti legkiválóbb kutatókból választ minden évben egyet, az élettudomány, a társadalomtudomány és a művészetek terén. Az itt kiválasztott emberek – nagyjából 10 éve összesen 30 körüli kutatóról van szó – létrehoztak egy csoportot, a Talentum Díjasok csoportját, akik pont ezt próbálják képviselni. Büszke vagyok, hogy ennek a csapatnak a tagja lehetek, mert tényleg olyan emberek vannak itt, akiknek messze nagyobb a hatásuk, mint az ország határai. Meg is fogalmaztuk, hogy az egyetlen kitörési pont: a legkiválóbbakat segíteni, hogy az elért eredmények hasznosulhassanak a gazdasági szférában. Nyilván az alaputatásban ez nagyon nehéz, de fontos, hogy valami olyasmibe tudjon az alaputatás is beépülni, ami a ma olyan sokat emlegetett spin-off cégek létrehozását segíti, ily módon egyfajta finanszírozási mechanizmust hoz létre az egyetem részére. Ilyen emberekből kellene nagyon sok.

Miután ennek a csapatnak a tagja, nyilván Ön is ilyen ember.

– Hogy én ilyen vagyok-e vagy nem? Most még nem tudok ilyen céget felmutatni, ennek szerintem csoport köré kell szerveződni, de

talán nem is ez a fontos, hanem az egyéni kvalitás. Néhány évtizede még konkrét állások voltak az egyetemen, ahová a fiatalokat fel tudták venni, ma már ilyenek nincsenek. Ez azt eredményezi, hogy az 55 és 70 év közötti generáció tagjai lassan kifutnak, és a mi generációnknál már látható, hogy az utánpótlás nagyon rossz helyzetbe került. Ezt kellene összekapcsolni valahogy az egyéni kvalitással.

A Talentum Díj mellett melyik elismerésre gondol még büszkeséggel?

– Talán az egyik legkorábbi. 2005-ben volt egy európai kertészeti tudományos díj, Európa Legjobb Kertésze, ezt Németországban adják ki, ez volt az első, ami olyan mércét jelent, hogy Európában valamilyen szintű ismertséggel rendelkezem. Előtte persze, itthon is értem már el eredményeket: pl. a Bolyai-ösztöndíj, amit egy jó kutató általában meg szokott kapni. Az igazi mérce, amikor másodjára is megkapja valaki. Én megkaptam. Aztán a Bolyai-plakettet is hozzá, szóval ez egy olyan dolog, hogy azt mondják: ebből a kutatóból már lehet valami. Közben volt a már emlegetett Talentum Díj. Az akadémia úgy fogalmazott az odaítélésakor, hogy akiket ezzel a díjjal jutalmaznak, tőlük várják el azt, hogy mércék legyenek a hazai tudományos életben, amelyet Európa is észrevesz. Egy ilyen díjnak azért súlya is van. Ha valaki nem teljesít, nem tudja ezt hozni, akkor nagyon nagy nyomást is jelent.

Mitől lesz valaki Európa legjobb kertésze? Milyen kutatási eredmények kellettek hozzá?

– Növénybetegségek, járványok a szakterületem, ezek előrejelzése és a védekezés. Az alma, amivel foglalkozom, az a gyümölcs, amelyik a legtöbb permetezést igényli az almavarasodás miatt. Ezt biztosan ismerik sokan, bársonyos foltok láthatóak a gyümölcsön. A permetezésszám évente 20-30 is lehet, nagyon sok kémiai anyagot juttatunk tehát ki, ezek a gyümölcsben ott vannak maradékként, ezt kell csökkenteni. Sőt a cél, hogy ne csak a permetezésszámot csökkentsük, hanem olyan anyagokat használjunk, amik nem szintetikus kémiai eredetűek. Olyan ez, mint az influenzajárvány: előre kell látni, hogy mire számíthatunk. Jelezni, kidolgozni a hatékony védekezést, ennek egy komplex rendszerét próbáltuk összerakni. Végül 15, esetenként 30%-os permetezésszám-csökkenést is el tudtunk érni.

A következő 50 évre milyen elképzelései vannak? Megcélozza-e a Nobel-díjat?

– Ha lesz addigra még föld-alapú termesztés, mert nem biztos, hogy ez megmarad, hiszen addigra tönkre is tehetjük a földet, szóval akkor az agrárszakterület presztízse olyan mértékben megnövekedhet, hogy a biotermelésnek a humán egészségvédelemmel azonos szerepe lehet. Megérténé az emberi társadalom, hogy mindaz, amit beviszünk a szervezetünkbe, az ott is marad. És esetleg ha azt el tudnánk érni, hogy valóban kémiai, veszélyes anyagok nélkül tudnánk bármilyen növényt termeszteni, a mai ökológiai termesztés bázisán, hogy nem kellene feltüntetni egy terméken, hogy bio vagy nem, mert alából az, az igen... Amögött nagyon komoly alaputatás lenne, akkor a kutatók nagyon jól csináltak valamit. Feltehetően ebben lesz része néhány Nobel-díjas kutatónak, szerintem ez nem én leszek.

*Czudar Kata
a Debreceni Egyetem
pszichológia szakos hallgatója volt
2002–2007 között,
a diplomaosztón az első sorban ült,
vagyis kitüntetéssel végezte
tanulmányait.
Kata idén augusztusban
600 km-t gyalogolt
az El Camino zarándokúton.*

„Kevésbé ijedek meg a kihívásoktól”

■ SZABÓ LÁSZLÓ

Emlékszem első találkozásunkra: 2004 júliusában a tokaji hídon ismerkedtünk meg, ő barátnőjével éppen sétált vissza a Hegyalja Fesztiválra, én cimborámmal ebédelni indultam a belvárosba – soha jobbkor. A tündéri szőke lány mellett nem lehetett csak úgy elmenni, főleg, hogy korábban láttam már egy debreceni villamoson, ahogy a Nagyállomás

felé tartva éppen kekszet evett egy nagy hátizsákkal a lábánál – utazott haza Balassagyarmatra, családjához a hétvégére. Akkor, s az ismeretségünk tokaji kezdete utáni, néha-néha viharos, de mégis boldog emlékként bennem élő közös „utazásunk” idején még álmodni sem mertem, hogy a hátizsák egyszer hosszú zarándoklatra kíséri Spanyolországba.

„Sokan krízis hatására indulnak el az El Camino útvonalainak valamelyikén, a változás reményében. Nekem is voltak különféle negatív történések az életemben, és mivel éppen két munkahely között voltam, adódott az alkalom, volt időm, nekivágtam az útnak, bár soha ennyit nem gyalogoltam korábban.”

Kata augusztusban Madridba érkezett repülővel, onnan Burgos felé vette az irányt, ahonnan a cél, Santiago de Compostela szűk ötszáz kilométer. Ezek után még elgyalogolt Finisterrébe, ami még egy bő százas, így volt majdnem egy hónap az út, napi harminc kilométeres távokkal. Egyedül, hisz ennek úgy van értelme, gondolta, bár rengeteg emberrel találkozott utazása során. „Július–augusztus hónapokban nagyon sokan vannak az úton, ez a fő szezon. Többek között spanyol, japán, kínai, finn, svéd, olasz zarándokokkal találkoztam, színes, multikulturális közeg volt. Rengeteg magyar társat találtam, érté-

kes kapcsolatok, barátságok születtek. Ki is emelték a zarándokszállásokon, ahol mondani kellett, honnan érkeztünk, hogy ahhoz képest, milyen kis ország vagyunk, mennyire sokan és szívesen választják ezt a módját az élmények keresésének.”

Az egyhónapos útra három felső, két nadrág és a legszükségesebb felszerelés volt a hátizsákban, a napi mosás után sokszor arra felakasztva száradtak a ruhák menetelés közben, persze ez még így is luxus zarándoklatnak számított, ahogy azt apák az út során megjegyezték. „Egyházi szállásokon lefekvés előtt, az esti közös ima vagy mise után a zarándokoknak külön beszélgetéseket rendeztek, ahol próbálták bennünk tudatosítani, mennyire különbözünk a 11-12. század embereitől, akik nemhogy hátizsákot, ételmet sem vittek magukkal és a szabad ég alatt aludtak. Manapság már sokan a mobiljukkal és a számítógépeikkel teszik meg az utat, bolt minden faluban van, tehát egyáltalán nem jelent gondot az élelmezés. Az úton végig azt éreztem, védett közegben vagyunk.”

Holtpont mégis volt, különösen a legeleje megterhelő a modern zarándokoknak, elsősorban fizikailag, hiszen izomlázal, vízhólyagokkal és a korán kelés kihívásaival küzdenek, ám ahogy múlnak a napok, Kata szerint minden prioritás átrendeződik. „A monotonia, a hosszú gyaloglás, a sok egyedüllét, a meleg együttesen fejti ki hatását, de mégis, a fizikai megerőltetés olyan transzszzerű állapotot idéz elő, ami fogékonyabbá tesz a mélyebb spirituális élmények befogadására, és ez kompenzálja a kezdeti nehézségeket.”

A katarzis nem maradt el, bár a felfokozott várakozásoknak köszönhetően nem egyből, hanem fokozatosan érkezett a Szent Jakab-katedrálshoz megérve Santiago de Compostelában. „A vége felé kötődtek barátságok, és az utolsó harminc kilométer előtt már nagyon spanoltuk egymást. Próbáltam ezt mégis elengedni és csak úgy megélni, ahogy történik. Megérkezésemkor fáztam, esett az eső, szürkeség és villámlás fogadott. A katedrális előtt ürességet éreztem: ezért küzdöttem egy hónapig hidegben és melegben? Néztam a katedrálst és nem éreztem semmi felemelőt. A déli misén azonban felfogtam, hogy ott vagyok, elindult a könnyáradat, megöleltem a szentet, ahogy szokás a végén – fokozatosan elkezdte kifejteni hatását.”

Úgy érzem, abszolút pozitív irányba változott az életem, nyitottabb, befogadóbb lettem, kevésbé ijedek meg a kihívásoktól, mint korábban. Habár nehéz az út végén érzeteket itthon megtartani, hisz nem olyanok a körülmények, de ha tudatosan próbálok élni és visszaidézni, amit ott megtapasztaltam, sikerül kiegyensúlyozottabb, békésebb életet megvalósítanom ebben a rohanó világban, ami mindenképp egy csoda.”

És ha ideje engedi, tervei szerint már jövőre, Kata a teljes utat végigjárná, nem „csak” hatszáz kilométert. Az erő legyen veled!

Kortárs kultúrát minden fiatal értelmiséginek!

KULTer.hu kortárs kultúrportál nem csak bölcsészeknek

Kíváncsi vagy, mit gondolnak a fiatal kritikusok a legújabb filmekről, könyvekről, kiállításokról vagy például koncertekről? Érdekel a szépirodalom, de nem nagyon ismersz kortárs alkotókat? Vagy csak szeretnéd más perspektívából megismerni a populáris kultúra jelenségeit? Nem tudsz eligazodni a kulturális programok áradatában? A KULTer.hu kortárs kultúrportál – amely a Debreceni Egyetem berkeiből indult útjára, de rövid idő alatt szélesebb körben ismert online folyóirattá vált – ebben lehet segítségédre.

■ ÁFRA JÁNOS

A KULTer.hu fantáziánév egyszerre utal arra, hogy egy friss szellemiségű online kulturális térről van szó, és arra, hogy ez a tér a kultúra újraértelmezőinek, vagyis a „kulterek”-nek teremti információs felületet,

azoknak tehát, akik a kultúra jelenségeihez értelmező módon vagy kritikusan közelítenek, próbálva felülvizsgálni a hagyományos sablonokat, például a magasművészet és a populáris kultúra kettősségének mítoszát.

A Debreceni Egyetem vonzáskörzetében működő, de többek közt az ELTE, a PPKE, a PTE és a SZTE bölcsészhallgatóit és doktoranduszait

is kezdettől – szerkesztőként vagy szerzőként – foglalkoztató oldal célja, hogy értelmezési stratégiákat kínáljon a fiatalok sajátos szubkulturális tapasztalataihoz, továbbá a kortárs jelenségeket, áramlatokat az idősebb generációval is megismertesse. Szeretnék a szélesebb olvasóréteget a populáris kultúrával foglalkozó szövegek által közelebb juttatni a kultúra más régióihoz, például az irodalomhoz.

A rovatstruktúra könnyen áttekinthető, mégis sajátos arculatot kölcsönöz az oldalnak. A felületen a „litKULT” (pl. könyvkritika, szemle, tudósítás, műhely), a „vizuálKULT” (pl. film, színház, divat, kiállítás, képregény, videoklip-kritika, design) és a „popKULT” (pl. szubkultúra, partykritika, zene, tánc, koncert, fesztivál, sorozat, médiakritika) váltak a meghatározó gyűjtőfogalmakká. A három fő rovat mellett a „vizuális művészet” alatt kortárs magyar képzőművészek alkotásaival, a „szépirodalom” rovat alatt pedig kortárs szépirok verseivel, novelláival és vizuális költeményeivel ismerkedhetnek meg a portál látogatói, valamint napi szinten több friss programajánlót is találhatnak a „KULTprogramok” menüponton.

Az oldal kezdettől fontos céljának tekinti a tehetséggondozást, így sokaknak biztosít lehetőséget első publikációk megjelentetésére, ugyanakkor ismertebb alkotók és egyetemi oktatók írásai is olvashatóak az oldalon. A KULTer.hu tehát nem egyszerű gyűjtőfelületként működik, hanem országhatárokat átvelő, politikamentes alkotói-kritikusi műhelylyé akar válni. Célja a minőségi tartalomszolgáltatás, épp ezért gyakran a folyóiratokban olvasható interjúk, tanulmányok és kritikák terjedelmét és nyelvezetét idéző szövegek is megjelennek itt. Ennek köszönhető, hogy az oldal szövegeinek hivatkozásával egyre gyakrabban találkozhatunk nyomtatott irodalmi periodikák lábjegyzeteiben, és a KULTer.hu az egyetlen online felület, ahonnan például a 2012-es Szép versekbe is bevalogattak szövegeket.

A KULTer.hu szerkesztősége 2012-től rendhagyó kulturális-irodalmi rendezvényeket is szervez. A József Attila Körrel közösen megvalósított KULTOK (KULTműhelyek Országos Konferenciája) például Magyarországon elsőként adott lehetőséget arra, hogy a hazai felsőoktatási intézményekhez kapcsolódó irodalmi és kulturális műhelyek – mintegy 15 közösség – tagjai közösen vitassák meg, melyek is lehetnek pontosan a mértékadó értékek az online és offline közösségre egyaránt építő kulturális szférában.

A debreceni Campus Fesztiválon 2012-ben pedig elsőként a KULTer.hu Irodalmi Sátor teremtett lehetőséget a fesztiválozóknak a bensőségebb szellemi igények kielégítésére, olyan beszélgetésre invitált sztárvendégekkel, mint Sena az Irie Maffiából, Beck Zoli a 30Y-ból vagy Závada Péter az Akkezzet Phiaiból. De voltak még versmegzenésítések a Bar-Talk zenekartól, közös képregény rajzolás Lakatos Istvánnal, slam poetry, performansz, valamint a Debreceni Egyetem két irodalmi köre, a LÉK és a DEIK is bemutatkozott. A sátor elsősorban kortárs magyar irodalommal, a vizuális kultúra és a zene irányába való átjárási lehetőségeket kutató programokkal igyekezett szórakoztatni vendégeit, és nyugodtan mondhatjuk, hogy így az ország egyik leglátogatottabb irodalmi sátras programja állt össze a 2012-es idényben.

Néhány rendhagyó szalonest is megvalósult már a KULTer.hu közreműködésével, s ezt a hagyományt továbbörökítve szeretnénk rendszeressé tenni a több kulturális terület képviselőit mozgósító programokat, amelyek célja, hogy a minőségi kultúra szélesebb közönséghez is eljuthasson. Reményeink szerint a KULTER Egyesület megalapítása hamarosan további lehetőségeket teremthet ennek megvalósításához.

Akikre büszkék vagyunk

■ Debrec(z)eni díjazott

Rangos szakmai kitüntetéssel, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1981-ben alapított Toldy Ferenc-díjával ismerték el **Debreczeni Attila** munkásságát. A Debreceni Egyetem Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének igazgatója könyvismertetővel egybekötött ünnepségen vehette át az elismerést Sipos Lajostól, a Magyar irodalomtörténeti Társaság elnökétől a 2012. május 21-én Debrecenben rendezett ünnepségen.

■ Elismerés a segítségnyújtásért

Az ENSZ Kábítószer-ellenes Világnapja alkalmából Miniszteri Dicséretben részesült **Berényi András**, a Mentálhigiénés Központ vezetője, aki a megelőzés és a gondozás területén elért eredményei elismerését a június 26-án Budapesten rendezett ünnepségen vehette át.

■ Állami kitüntetések nemzeti ünnepeinken

Augusztus 20-a alkalmából a Debreceni Egyetem több professzora részesült magas állami kitüntetésben.

Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át **Virágos Zsolt**, a Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanára, **Havas László**, a Bölcsészettudományi Kar Klasszika-filológiai Tanszék professzor emeritusa és **Mátyus László**, a Biofizikai és Sejtbiológia Intézet egyetemi tanára. Az elismerés a nemzet szolgálatában, az ország fejlődésének elősegítésében, a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában kifejtett kimagasló teljesítményt nyújtó, példamutató személynek adható.

A hagyományoknak megfelelően 2012-ben is október 23-án, ünnepi közgyűlés keretében adták át a Debrecen kulturális- és sportéletében, valamint a város fejlesztésében maradandót alkotó személyeknek szóló elismeréseket.

Ebben az évben a közgyűlés Hatvani-díjat adományozott **Hegedűs Csaba** egyetemi tanárnak, a Fogorvostudományi Kar dékánjának. A Hatvani-díjat a közgyűlés azon személyeknek adományozza, akik a város fejlesztése érdekében a természettudományok, a gazdasági élet, az egészségügy, a szociális tevékenység, az idegenforgalom és a környezetvédelem területén kiemelkedő tevékenységet fejtettek ki.

A közgyűlés Hajós Alfréd-díjban részesítette **Risztoz Éva** olimpikont, az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóját, a Debreceni Sportcentrum-Sportiskola versenyzőjét, aki sportolói pályafutása legnagyobb eredményét az idei londoni olimpián érte el, ahol a 10 kilométeres nyílt vízi úszásban aranyérmet szerzett. A Hajós Alfréd-díjat 1995-ben alapította Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése. A díj a versenysportban, a szabadidősportban és az utánpótlás-nevelésben éveken keresztül kifejtett kiemelkedő sportszakmai, oktató munkáért, maradandó értékeket teremtő tevékenységért adományozható.

Életfa Emléklakett Ezüst fokozata kitüntetés adományozott **Bodó Imrénnek**, a Debreceni Egyetem nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárnak a vidékfejlesztési miniszter az október 23-ai ünnep alkalmából. A szakember a Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete tiszteletbeli elnöke, aki négy évtizedes oktatómunkájáért, a magyar szürke szarvasmarha és más őshonos magyar haszonállatfajták megmentéséért végzett tevékenységéért kapta a díjat.

Az országos Prima Prémium Díj mintájára a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének megyei szervezete immár hatodik alkalommal jutalmazza meg azokat, akik a magyar népművészet, közművelődés építészet, építőművészet, magyar tudomány, illetve sport kategóriában maradandót alkottak.

Magyar tudomány kategóriában **Nagy Jánost**, az Agrár- és Gazdálkodástudományok Centrumának elnökét tüntették ki megyei Prima Díjjal.

Magyar sport kategóriában **Risztoz Éva** olimpiai bajnok úszót díjazták.

A Magyar tudomány-élettudomány ifjúsági különdíjat **Lajszné Tóth Beáta** kapta.

■ Eötvös József-koszorú a kiemelkedő tudományos életmű elismerésére

A magyar tudomány ünnepének november 5-i ünnepségén heten, köztük **Módis László**, az Orvos- és Egészségtudományi Centrum professzor emeritusa vehette át Pálkás Józseftől, az MTA elnökétől a kiemelkedő tudományos életmű elismerésére szolgáló Eötvös József-koszorút. Módis Lászlót, az orvostudomány doktorát a porcszövet szerkezetének új módszerekkel végzett vizsgálata során elért kimagasló eredményeiért tüntették ki.

■ Vasile Goldis emlékérem és diploma

Együttműködési megállapodást kötött a közös gyógyszerészeti kutatómunka folytatására, a kifejlesztett új gyógyszerforma szabadalmaztatására és későbbi forgalmazására, valamint a tudományos kapcsolatok további bővítésére a Debreceni Egyetem és az Aradi Vasile Goldis Egyetem. A 2012. november 29-i eseményen az intézmény legmagasabb rangú elismerését, a Vasile Goldis arany emlékérmét és diplomát adta át **Fábián István** rektor-nak Ardelean Aurel, az aradi egyetem elnöke.

■ Döntés a Charles Simonyi Kutatói Ösztöndíj odaítéléséről

A Charles Simonyi Bizottság javaslata alapján 2012. november 29-én megszületett a Kuratórium döntése a Charles Simonyi Kutatói Ösztöndíj 2012. évi díjazottjairól. Az ösztöndíjban azok részesülhetnek, akik egyetemen vagy kutatóintézetben végzett kimagasló munkásságukkal érdemelték ki ezt az elismerést. A pályázaton 19 jelölt közül választották ki az idei három nyertest, köztük **Balla Józsefet**, a Belgyógyászati Intézet – I. Sz. Belgyógyászati Klinika tanszékvezetőjét.

■ Döntés a Szilárd Leó Professzori Ösztöndíj odaítéléséről

Megszületett a Kuratórium döntése a Szilárd Leó Professzori Ösztöndíj 2012. évi díjazottjairól. Az E.ON Hungaria Zrt. támogatásával a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal által kiírt pályázaton 7 jelölt közül választották ki az idei három nyertest, akik a felsőoktatásban végzett sikeres oktatói – kutatói pályafutásuk során szerzett tapasztalatukkal és tudásukkal érdemelték ki ezt az elismerést.

Ösztöndíjban részesült **Fésüs László**, a Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet igazgatója és **Sóvágy Imre**, a Természettudományi és Technológiai Kar Szervetlen- és Analitikai Kémiai Tanszék professzor emeritusa.

A Szilárd Leó Professzori Ösztöndíj célja olyan, világszerte elismert eredményt felmutató tudósok támogatása, akik személyes tekintélyüket iskolateremtő felelősséggel párosítva segítik elő fiatal munkatársaik, hallgatóik sikeres pályáját.

■ Nemzetközi elismerés a stroke megelőzéséért

Francis Crick-díjjal ismerte el a Quintess Tudásközpont **Csiba László** egyetemi tanár, a Neurológiai Klinika igazgatója kiemelkedő tudományos, oktató és ismeretterjesztő tevékenységét az ischémiai stroke prevenciója területén. A díjat november 30-án a Semmelweis Egyetem dékánjától vette át Csiba professzor.

■ Az Év Informatikai Oktatója ösztöndíj

Hajdu András, a Komputergrafika és Képfeldolgozás Tanszék tanszékvezető egyetemi docense nyerte el a Vezető Informatikusok Szövetsége által tizenegyedik alkalommal kiírt Az Év Informatikai Oktatója ösztöndíjat.

A Vezető Informatikusok Szövetsége 2002-ben alapított ösztöndíjat az informatikai felsőoktatásban dolgozó tanárok munkájának elismerésére, ösztönzésére. Az 1 millió forintos ösztöndíjra azok a magyarországi felsőoktatási intézmények pályázhatnak, amelyekben rendszeresített informatikus képzés folyik főállású tanárokkal. A díj odaítéléséről minden évben független szakmai zsűri dönt.

Bemutatkozik a Debrecen University Press

Hol van már az az idő, amikor még a régi stencilgépeken, épphogy csak olvasható minőségben készültek az egyetemi jegyzetek! Ma már a legmodernebb digitális gépekkel dolgozik a Debreceni Egyetemi Kiadó, amely hosszú évek óta jelenteti meg a tudományos kiadványokat, látja el a hallgatókat jegyzetekkel.

Az 1995-ben létrehozott kiadó korábban Kossuth Egyetemi Kiadó néven működött, s a jegyzetkiadás mellett kisebb számban irodalmi témájú köteteket is kiadott. Négy évvel ezelőtt, 2008-ban történt egy nagyobb változás, amikor a kiadó szervezetileg az Egyetemi Könyvtárhoz került.

A kiadó korábban csupán a Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatóit látta el jegyzetekkel, ma már azonban összegyűjtötte a kiadóként működik, ami azt jelenti, hogy itt készülnek a jegyzetek az agrártudományi és az orvostudományi centrum, valamint az egyetem összes karának hallgatói számára is.

Az egyetemi jegyzetkiadás egy sajátos műfaj a kiadói tevékenységen belül, hiszen nagyfokú rugalmasságot, alkalmazkodóképességet és körültekintést igényel. A jegyzetek folyamatosan változnak, megújulnak, alkalmazkodva az egyes tudományágak legújabb eredményeihez, megfelelően így a modern kor elvárásainak.

A jegyzetek nyomtatása mindig az igények, azaz a hallgatói létszám alapján történik, így az alig 80 darabos példányszámtól az 500-as példányszámig igen széles a skála. Ezt a megnövekedett nyomtatási igényt már nem tudta kielégíteni a kezdeti stencilezett formátumú jegyzetnyomás, ezért áttértek az ofset-technológiára, ami hosszú időn keresztül kielégítőnek bizonyult.

Am az igények és a piac változott; a kiadónak is lépni kellett, és mára az ofset-technológiáról teljes egészében áttért a digitálisra. A meglévő két nagy teljesítményű fekete-fehér digitális géppel és a múlt évben beszerzett digitális színes géppel minden megrendelői igény teljesíthető. Így kis példányszámban is, viszonylag olcsón és gyorsan jegyzeteket lehet megjelentetni, egyéb tudományos kiadványokat elkészíteni, valamint jó minőségben lehet előállítani a kötetek borítóit és egyéb színes nyomtatványokat is (pl. kari kiadványokat, meghívókat, posztereket és naptárakat). Szükség esetén a Print on Demand rendszerrel nagyon rövid időn belül pótolni lehet hiányzó példányszámokat, utánnymást készíteni. A kiadó éves viszonylatban mintegy 150 címmel dolgozik, s ez csak a Debreceni Egyetem tanárai, oktatói által írott jegyzetek kiadását, és az önálló köteteket jelenti. Az átlagos példányszám pedig egy-egy jegyzetből – éves szinten – 150–200 darab között van.

A kiadó kötetének minőségi előállításához nagyban hozzájárul a könyvtár részeként már 60 éve működő kötetzet.

A kiadó azontúl, hogy a jegyzetek küllemére, minőségére nagy gondot fordít, a minőségi könyvkiadás mellett tette le voksát. Akkreditált tudományos könyvkiadóként mára országos hírnévre tett szert, már külföldi kiadók és szerzők is jelezték igényüket az együttműködésre.

A kiadó elérhetősége:

Telefon: +36 52 512 900 / 22584

Cím: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1., Főépület alagsor A/8.

E-mail: info@dupress.hu

Summa summarum

*A Debreceni Egyetemen
(és jogelődjén,
a Kossuth Lajos Tudományegyetemen)
1957 és 2012 között
egyetemi tanulmányokat folytató
latin és görög szakos hallgatók részére
2012 szeptemberében
szervezett találkozót
a Klasszika-filológiai
és Ókortörténeti Tanszék.*

■ SZABÓ LÁSZLÓ

„Buda Ferenc költőt, aki magyar–latinos társunk volt, az egyetemen bújttattuk az ávósok elől, míg végül feladta magát. 1963-ban a jegyzet-imből végezte el a magyar szakot, majd rendeztem neki egy ősbemuta-

tót a csapókeri kultúrházban” – idézte fel egyik meghatározó emlékét Nagy Mihályné egykori hallgató a találkozón. Németh Béláné, a Tóth Árpád Gimnázium nyugalmazott latintanára egyenesen úgy fogalmazott, hogy olyan színvonalú latinoktatás volt a debreceni egyetemen, mint Európában kevés helyen.

Több száz érdekes visszaemlékezés, már-már feledésbe merült történet került újra a felszínre az elmúlt ötven év végzettjeinek társaságában, ahol mi, fiatalok, ámulattal hallgattuk a megelőző évtizedek hallgatói életének eseményeit, a sorsokat, élettörténeteket, néhány mondatban felvázolt pályaképeket. Megismételhetetlen délután volt, hiszen ki tudja, találkozhatunk-e még egyszer az idősebb generáció tagjaival – akik közül voltak olyanok, akik az egyetemi évek óta idén szeptemberben fogtak újra kezét, ölelték meg egymást barátilag.

A magyar országgyűlés 1912-ben iktatta törvénybe a Debreceni Tudományegyetem alapítását, megszervezésére pedig 1914-ben került sor. A királyi leirat két klasszika-filológiai tanszék (görög és latin) felállításáról rendelkezett, illetve tanárainak kinevezéséről: „az I.-ső klasszika-filológiai tanszékre dr. Darkó Jenő debreczeni református főiskolai rendes és egyetemi magántanárt, a II.-ik klasszika-filológiai tanszékre dr. Láng Nándor budapesti gyakorló főgimnáziumi rendes és egyetemi magántanárt nevezem ki.” Az 1945 utáni időszakban a politikai változások nem kedveztek a klasszika-filológiának, egyre erősebb lett az a politikai célkitűzés, hogy szüntessék meg a reakciónak és feleslegesnek vélt latin és görög egyetemi és középiskolai oktatását.

1949-ben szüntették meg a latin–görög oktatást (majd a modern nyelvekét is) a vidéki egyetemeken. A debreceni egyetemen 1957 januárjában alakult újjá a Klasszika-filológiai Tanszék.

„A vidéki egyetemek közül a Debreceni Egyetemen jött létre először Klasszika-filológiai Tanszék, ez tehát a legrégebbi klasszika-filológiai műhely vidéken, és az egyetlen országosan is, ahol nemzetközileg elismert, rangos (idegennyelvű) folyóirat – az Acta Classica – jelenik meg, mely már a negyvennyolcadik köteténél jár. A vidéki egyetemek sorában szakterületünk legjelentősebb könyvtári állománya is itt, Debrecenben található” – mutat rá a tanszék jelentőségére Gesztelyi Tamás professzor. Körülbelül háromezren vettek részt az elmúlt ötven évben a mindig is kis létszámú görög és latin szakokon, ez az első alkalom, amikor ilyen nagyszabású találkozót rendeztek számukra, több mint száznyolcvan jelentkeztek a rendezvényre. „Megelevenedtek az elmúlt évtized eseményei, hiszen egykori diákjaink beküldött fotóiból kiállítást rendeztünk a főépület harmadik emeletén, amely a tanszéki kirándulások és egyetemi összejövetelek, életképek felvonultatásával engedett bepillantást nemcsak a Klasszika-filológiai Tanszéken folyó munkába, hanem a korabeli debreceni egyetemi életbe is” – mondta M. Nagy Ilona, a tanszék docense, a találkozó egyik szervezője. Az egyik fotón Gesztelyi Tamás Szikszainé Nagy Irma tanárnővel, a Nyelvtudományi Tanszék immár nyugalmazott oktatójával táncol, aki igencsak meglepődött a kinagyított fotót a találkozón megpillantva, de az emlékezés boldog mosolyával, nevetve mutatta azt egykori hallgatótársainak. „1962-ben, az egyetem első évének őszén, a gólyabálon készült a fénykép, ahol nagy örömmel és büszkeséggel vettem részt mint ifjú hallgató. Volt egy ragyogó csoportunk, ahol fele-fele volt a fiúk-lányok aránya, ami biztosította a kiegyensúlyozott, jó hangulatot. Szinte mindig együtt jártunk a programokra, együtt szerveztük azokat, ezek közé tartozott gólyabál is. Valahogy magunkra vontuk a fotóriporter érdeklődését, a pillanatfelvételen látszik mindkettőnk megilletődöttsége, ifjú vonásaink és megjelenésünk. Azért szeretem és őrzöm a képet, mert igen fontos korszakát örökíti meg az életmemnek, az egyetem első időszakát, a gólyabált, ami, gondolom, minden hallgatónak kedves emléke. Ennek a pillanatnak, ennek az érzésnek az illusztrálásaként helyeztük el a képet, mert egy másik fotócsoport az egyetemi évektől való búcsúzást mutatta be” – mesélt a felvétel történetéről Gesztelyi Tamás, majd folytatta a beszélgetést egykori csoporttársaival és a megannyi hallgatóval, akiket az elmúlt évtizedek során tanított.

First International Medical Alumni Meeting

Beszélgetés dr. Jenei Attilával,
a Nemzetközi Oktatási Központ Igazgatójával

Negyed évszázaddal ezelőtt kezdődött el az angol nyelvű orvostudományi képzés az akkori Debreceni Orvostudományi Egyetemen, a képzésben résztvevő hallgatók száma pedig azóta is növekszik. Az egyetem nemrégiben beindult alumni-programjainak ötletén felbuzdulva a Nemzetközi Oktatási Központ is megkezdte – részben hallgatói kezdeményezésre – a külföldi öregdiákok networkjének kiépítését. Ennek egyik nyitó rendezvénye volt az augusztus végén megtartott 1st Debrecen International Medical Alumni Meeting. A találkozóról és az angol nyelvű orvostudományi képzés rendszeréről beszélgettünk dr. Jenei Attilával, a Nemzetközi Oktatási Központ igazgatójával.

■ KOVÁCS DOROTTYA

Huszonöt éves a nemzetközi orvostudományi képzés a Debreceni Egyetemen. Mit jelent ez a többi hazai egyetemmel összehasonlítva?

Dr. Jenei Attila: Néhány évvel vagyunk csupán lemaradva Budapesthez képest – ott négy éve volt huszonöt éves a nemzetközi orvostudományi képzés. A fővárosban a nyolcvanas évek elején először német nyelven indult meg a program, és utána kapcsolódott be a vidéki egyetemek is egymás után angol nyelven. A német nyelvű képzés egyébként azóta is folyik Budapesten és más egyetemeken.

Ha a képzés megkezdésében van is néhány év lemaradásunk Budapesthez viszonyítva, a külföldi diákok számában, ha jól tudom, a Debreceni Egyetem élen jár az országban.

J.A.: Magyarországon a teljes képzési palettát tekintve körülbelül tizenegyezer külföldi hallgató folytat térítéses képzésben idegen nyelven tanulmányokat. Ebből a mi egyetemünkön körülbelül kétezer-nyolcszáz-háromezer hallgató tanul. Tehát a piac közel egyharmadát a Debreceni Egyetem fedi le.

Az angol nyelvű orvostudományi képzésben egyébként minden oktató magyarországi?

J.A.: Igen, szinte kizárólag magyarországi oktatókról beszélünk. Ezeket a kurzusokat úgy kell elképzelni, hogy a magyar képzéssel párhuzamosan egy másik időpontban szinte azonos tananyagot adunk át angol nyelven is. Az idegen nyelvű képzések különben teljesen függetlenek a magyar képzéstől, más időpontban, de lehetőség szerint ugyanazokkal a tanárokkal zajlanak.

Hogy az egyetem, sőt a város számára is fontosak a külföldi diákok, az mostanra már mindenki számára teljesen egyértelmű. Fordítva mi a helyzet: a diákok hogyan kötődnek Debrecenhez, és miért pont ezt az egyetemet választják?

J.A.: A Debreceni Egyetemet nem azért választják külföldi hallgatóink, mert ez jön ki először a keresőben, amikor képzések után kutatnak, vagy mert Debrecen nemzetközileg olyan híres lenne. Persze mi dolgozunk azon, hogy ez is így legyen. Ezt a létszámot gyakorlatilag annak köszönheti az egyetem, hogy jó tizenöt-tizenhat éve az akkori Debreceni Orvostudományi Egyetem akkori angol programjának titkársága elkezdte felépíteni az egyetem nemzetközi imázsát. És mi, eltérően a többi egyetemtől, elkezdtuk saját magunkat hirdetni a nemzetközi felsőoktatási piacon, és kialakítani egy olyan irodát, ahol most mi is ülünk, és amely iroda irányít minden a nemzetközi képzéssel kapcsolatos tevékenységet az egyetemen belül: a marketingtevékenységtől a felvételi vizsgák szervezéséig mindent az egyetemnek ez a központja koordinál. Talán ez lehet az oka annak, hogy a többi vidéki egyetemtől eltérően a '90-es évek végén nekünk nem voltak a jelentkezési létszámmal problémáink.

A beszélgetés apropója a huszonöt éves jubileum mellett a 1st Debrecen International Medical Alumni Meeting, vagyis a nemrégiben megrendezett első alumni találkozója az itt végzett külföldi – mostanra már – orvosoknak. Mennyire mondható sikeresnek a találkozó?

J.A.: A nemzetközi orvostudományi képzés beindulása óta eltelt huszonöt év azt jelenti, hogy mivel az első hallgatóink hat évvel a kezdés után fejezték be a tanulmányaikat, és utána következett számukra egy öt-hat-hét éves rezidensképzés, ezért ezek a volt hallgatók most, az élet pályájuk közepén járva kerültek csak olyan permanens pozícióba, amikor például valamilyen részlegnek a vezetői, vagy valami hasonlóan komoly szerepet töltenek be munkahelyükön. A legkorábban végzetek tehát most a negyvenes éveik közepén járó orvosok, az ennél később végzett évfolyamok pedig nyilvánvalóan ennél fiatalabbak. Nem beszélve arról, hogy huszonöt éve körülbelül húsz fővel indult az angol nyelvű orvostudományi képzés, így hát nem számítottunk óriási tömegre a nyár végi találkozón. A rendezvény ezúttal néhány tíz fő részvételével zajlott, de nagyon sokan érdeklődtek, és körülbelül háromszáz fős Facebook-csoport alakult ki ennek az alumni meetingnek a hírére.

Az érdeklődés ezek szerint nagy volt, de hát az orvosok elfoglalt emberek ugyebár...

J.A.: Igen, sokan elfoglaltságaik miatt nem tudták vállalni ezt az utat, másrészt az érintett öregdiákok jelentős része a karrierjének még olyan fázisában tart, ahol nem tudott most elszakadni a munkájától. Mégis, a találkozó hírére komoly címlistát és népes, aktív Facebook-csoportot tudtunk elindítani. Örömmel vettük továbbá, hogy a résztvevők közül többen felajánlották segítségüket az egyetemnek például olyan módon, hogy hallgatót fogadnak munkahelyükön.

Korábban is tartotta a kapcsolatot az egyetem végzett külföldi hallgatóival?

J.A.: Eddig nem fordítottunk különösebb gondot az alumni-rendszer kiépítésére, ezt mi is csak most tanuljuk, ahogy az egyetem is azzal, hogy nemrégiben megalakult az Alumni Központ. Nyilván magyarországi volt hallgatókkal valamivel egyszerűbb kialakítani ezt a networkot, de mi is megpróbálunk olyan szakmai rendezvényeket tartani a jövőben, amelyek segítségével a hallgatóink vissza tudnak látogatni. Emellett persze tanuljuk a Facebook és az összes többi közösségi portál előnyeit, hátrányait egy ilyen alumni-rendszer működése esetében.

Ön szerint miért tartja fontosnak az egyetem az öregdiákok-rendszer kiépítését?

J.A.: A működő alumni-rendszereknek rengeteg előnyük van. Az egyetem egyrészt visszacsatolást kap, hogy az általa nyújtott képzési formák mennyire sikeresek a világban, milyen eredményeket érnek el az adott szakokon végzett hallgatók, hány százalékuk tud a szakmában megmaradni. Másrészt az is előfordul, hogy az itt végzett, mostanra sikeressé vált volt hallgatók, ha olyan pozícióba kerültek, akkor még kézzelfogható segítséget is nyújtanak a volt alma maternek. A nyugati világban, a Távol-Keleten és Amerikában is fontos bevétel forrása az egyetemeknek a sikeres alumnik támogatása.

És vajon azokban az országokban is így van ez, ahonnan a Debreceni Egyetem hallgatói érkeznek?

J.A.: Jelen pillanatban hatvanként országból vannak itt hallgatók, tehát eléggé diverz a kulturális skála. De a nagy többség európai, izraeli illetve közel- és távol-keleti. Az első hallgatóink a program indulásakor jórészt a közel-keleti térségből jöttek, és mostanában ők értek olyan szakmai szintre, amikor komolyabb beosztásba kerülhetnek az adott országban. A legutóbbi vietnámi kormánydelegációt elkísérve például azt tapasztaltuk, hogy a korábbi külföldi öregdiákok, a hetvenes-nyolcvanas években nálunk végzett vietnámi hallgatók is komoly érdeklődést mutattak az alumni-program iránt, és ők is felajánlották a segítségüket.

Huszonöt év már egy generációnyi idő. Észrevehető ez a jelentkező hallgatókon? Megtörtént már, hogy az öregdiák a jó itteni tapasztalataik miatt ide küldték a gyermekeiket is tanulni?

J.A.: Igen, most látjuk első jeleit annak, hogy öregdiájkaink szeretnék idehozni gyermekeiket tanulni. Néhány megkeresés már érkezett ezzel kapcsolatban. Érdekes módon olyanoktól is, akik más magyarországi egyetemen végeztek, és valamilyen oknál fogva mégis a Debreceni Egyetemet választják. A dolog tehát mindenképpen beindulóban van.

TEK
2012. október 21.

Jubilánssok 2012

AGTC
2012. szeptember 7.

DE OEC
2012. szeptember 9.

2012-ben

Elhunyt egyetemi dolgozók: Elhunyt egyetemi hallgatók:

Dr. Berényi Dénes akadémikus, címzetes professzor, MTA – Atommagkutató Intézet

Dr. Forgács Lajos tudományos munkatárs, KIT—Karcagi Kutató Intézet, AGTC

Gyöngyössi Zoltán fuvolaművész, Zeneművészeti Kar, TEK

Dr. Helmecczine dr. Babják Ildikó egyetemi docens, Jogtörténeti Tanszék, Állam- és Jogtudományi Kar, TEK

Dr. Hollósi Gábor László ny. egyetemi docens, Biológiai és Ökológiai Intézet, Természettudományi és Technológiai Kar, TEK

Dr. Jenei Ilona egyetemi docens, Magatartástudományi Intézet, Népegészségügyi Kar, OEC

Dr. Justyák János professzor emeritus, Meteorológiai Tanszék, Földtudományi Intézet, Természettudományi és Technológiai Kar, TEK

Dr. Kovács András adjunktus, Geometriai Tanszék, Matematikai Intézet, Természettudományi és Technológiai Kar, TEK

Kökényessy Miklós kürtművész, főiskolai tanár, Zeneművészeti Kar, TEK

Dr. Ladányi Éva adjunktus, Bőrgyógyászati Klinika, Általános Orvostudományi Kar, OEC

Dr. Lipták András akadémikus, emeritus professzor, MTA- DE Szénhidrátkémiai Kutatócsoport

Dr. Makleit Sándor professzor emeritus, Szerves Kémiai Tanszék, Kémiai Intézet, Természettudományi és Technológiai Kar, TEK

Marsay Magda operaénekes, Zeneművészeti Kar, TEK

Nagyné Dombi Emma szonográfus szakasszisztens, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, Általános Orvostudományi Kar, OEC

Dr. Pál Antalné volt főigazgató-helyettes, Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

Dr. Schwarcz Tibor adjunktus, Informatikai Kar, TEK

Dr. Sztaricskai Ferenc professzor emeritus, Gyógyszerészi Kémia Tanszék, Gyógyszerésztudományi Kar, OEC

Tóth Erzsébet nyugalmazott tanszéki munkatárs, Növénytudományi Intézet, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, AGTC

Vasvári Endréné reprográfus, Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

Vince László nyugalmazott rektori titkár, Rectori Hivatal

Nyugodjanak békében,
emléküket megőrizzük.

KONZOL SZERVIZ ÉS SZAKÜZLET, WEBÁRUHÁZ. XBOX 360, PS3, WII, 3DS, PS VITA ÉS EGYÉB KONZOLOK, JÁTÉKOK, KIEGÉSZÍTŐK FORGALMAZÁSA

GameShop.hu

PC és Konzol játékok, alapgépek, kiegészítők

MEGNYÍLT A DEBRECENI PLÁZÁBAN FÖLDSZINT

XBOX 360 ALAPGÉPEK AKCIÓBAN 58.900FT HELYETT **45.900 FT-TÓL**

XBOX 360.

- ALAPGÉPEK
- JÁTÉKOK
- KIEGÉSZÍTŐK

HASZNÁLT GÉP
BESZÁMÍTÁS, CSERE

www.facebook.com/gamestophu
E-MAIL: DEBRECEN@GAMESHOP.HU
DEBRECEN PLAZA, 4026 DEBRECEN PÉTERFIA UTCA 1B.
www.gameshop.hu +36-20-462-11-38

PROGRAMOK

DECEMBER

ELSŐ DEBRECENI ROMKOCSMA

AHOL KÖRÜLÖTTED FOROG A VILÁG

Asztalfoglalás: 06-52/898-181 vagy www.neoncitygarden.hu

NYITVA TARTÁS:

Hétfőtől - Péntekig 11:30-tól

Szombat - Vasárnap 16:00-tól

**Céges rendezvények, leány-és legénybúcsúk,
születésnapok lebonyolítását**
vállaljuk terembérleti díj nélkül.

Hétfőtől - Csütörtökig Diákmenü

**Italakciók
Ételakciók**

Ballantines 4cl 250 Ft Becherovka 4cl 250 Ft

Bols Vodka 4cl 250Ft Ft Suhancos mézesek 4cl 390 Ft

Kedd

Neon Tuesday Club Night - Belépés díjtalan

Dj. Németi - A város egyetlen színvonalas ingyenes bulija

Szerda

Neon Campus Party - A buli folytatódik

Azok között, akik valamelyik Campus pótló partin részt vesznek,
30db jegyet sorsolunk ki a februári nyitó bulira.

Péntek

Ladies Night - Belépés díjtalan

A legjobban bulizó hölgyeket megajándékozunk | Bulizz napjaink legnagyobb slágereire

Szombat

Neon Retro Party - Magyar és külföldi retró zenékkal

Meglepetés Italakciók - Díjtalan belépés

4028 Debrecen Kassai út 7.-9.
www.neoncitygarden.hu